

กรอบเนื้อหาหลักสูตรอาเซียนศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

งานนิเทศการศึกษา กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

คำนำ

กรอบเนื้อหาหลักสูตรอาเซียนศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความพร้อมและศักยภาพ เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและวัตถุประสงค์ ในการก่อตั้งอาเซียน สร้างความเข้าใจในบริบทของประเทศสมาชิกอาเซียนทางด้านข้อมูลพื้นฐาน ของแต่ละประเทศ ทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง วิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ประเพณี สามารถใช้ กระบวนการสืบค้นข้อมูล โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนรู้ การสื่อสาร มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ตลอดจนเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในการเป็นพลเมืองที่ดีของประชาคมอาเซียนต่อไป

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารระดับสูง คณะผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรี คุณครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้กรุณาส่งเสริม สนับสนุน จัดทำให้เกิดกรอบเนื้อหาหลักสูตรอาเซียนศึกษา องค์การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่มนี้

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
กรอบเนื้อหาหลักสูตรอาเซียน ระดับประถมศึกษาตอนต้น.....	๑
บทนำ.....	๒
ความเป็นมา.....	๒
วิสัยทัศน์.....	๒
วัตถุประสงค์.....	๒
เป้าหมายจุดเน้น.....	๓
บทที่ ๑ ประวัติและความเป็นมาของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน.....	๔
บทที่ ๒ ธงสัญลักษณ์ ธงประเทศ ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน.....	๑๐
บทที่ ๓ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมในกลุ่มสมาชิกอาเซียน.....	๑๘
บทที่ ๔ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน.....	๓๒
บทที่ ๕ การปกครองของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน.....	๔๑
บทที่ ๖ ๘ อาชีพหลักของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน.....	๔๒
บรรณานุกรม.....	๔๔
คณะผู้จัดทำ.....	๔๕

กรอบเนื้อหาหลักสูตรอาเซียนศึกษา
องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

- บทที่ ๑ ประวัติ และความเป็นมาของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน
- บทที่ ๒ ธงสัญลักษณ์ ธงประเทศ ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน
- บทที่ ๓ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมในกลุ่มสมาชิกอาเซียน
- บทที่ ๔ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน
- บทที่ ๕ การปกครองของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน
- บทที่ ๖ ๘ อาชีพหลักของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

บทนำ/ความเป็นมา

ทิศทางการพัฒนาประเทศไทย ตามกรอบสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พุทธศักราช ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้กล่าวถึงความจำเป็นด้านพันธกรณีภายใต้กรอบแห่งความร่วมมือ โอกาส และเพิ่มภูมิคุ้มกันของทุน ที่มีอยู่ในประเทศไทยให้เป็นอย่างดีเหมาะสม ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ ขณะเดียวกันจำเป็นต้องสร้างความพร้อมสำหรับเชื่อมโยงด้านกายภาพ ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการศึกษา คู่ขนานกันไปอย่างเป็นระบบ ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคน สู้สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนควบคู่กับการส่งเสริมองค์กรให้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน และพัฒนาผู้บริหาร บุคลากรครู ผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ สำหรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘ จึงจัดทำกรอบเนื้อหาหลักสูตรอาเซียนศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พุทธศักราช ๒๕๕๘ ต่อไป

วิสัยทัศน์

บริหารจัดการศึกษาเป็นเลิศ เชิดชูคุณธรรม ก้าวล้ำเทคโนโลยี เด่นวิถีชุมชน สร้างคนสู่อาเซียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
๒. เพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
๓. เพื่อพัฒนาเตรียมความพร้อมผู้บริหาร บุคลากรครู ผู้เรียน สำหรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘
๔. เพื่อให้สถานศึกษาได้จัดบรรยากาศการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ภายในสถานศึกษา ด้วยการจัดตั้งเป็นมุมอาเซียนศึกษา หรือศูนย์อาเซียนศึกษา

เป้าหมาย/จุดเน้น

กรอบเนื้อหาหลักสูตรอาชีวศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

บทที่ ๑

ประวัติ และความเป็นมาของประชาคมอาเซียน

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ โดยมีสมาชิกผู้ก่อตั้ง ๕ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

“ปฏิญญากรุงเทพ” (Bangkok Declaration) เป็นการตกลงร่วมกันของประเทศสมาชิก เพื่อจัดตั้งสมาคมความร่วมมือกันในการเพิ่มอัตราการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจการพัฒนาสังคม การพัฒนาวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก และการธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่ และเป็นการเปิดโอกาสให้คลายข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสันติของระดับภูมิภาคของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย

หลังจากจัดตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๐ แล้ว อาเซียนได้เปิดรับสมาชิกใหม่จากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มเติมจนครบ ๑๐ ประเทศ ตามลำดับดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม	เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๗
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐
สหภาพพม่า	เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐
ราชอาณาจักรกัมพูชา	เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒

ประเทศไทยกับอาเซียน

๑. อาเซียน : จากสมาคมสู่ประชาคม

- ตลอดช่วงระยะเวลากว่า ๔๐ ปีที่ผ่านมา สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ และไทยก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันความร่วมมือของอาเซียนให้มีความคืบหน้ามาโดยตลอด โดยเมื่อเริ่มก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๑๐ สภาพแวดล้อมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความตึงเครียด อันเป็นผลมาจากสงครามเย็น ซึ่งมีความขัดแย้งด้านอุดมการณ์ ระหว่างประเทศที่สนับสนุนอุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตยกับประเทศที่ยึดมั่นในอุดมการณ์สังคมนิยมคอมมิวนิสต์

- ในขณะเดียวกัน ความขัดแย้งด้านดินแดนระหว่างประเทศในภูมิภาค เช่น ความขัดแย้งระหว่าง มาลายาและฟิลิปปินส์ ในการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนซาบาห์และซาราวัก รวมทั้ง การที่สิงคโปร์แยกตัวออกจากมาลายา ทำให้หลายประเทศเริ่มตระหนักถึงความจำเป็นในการร่วมมือกันระหว่างประเทศในภูมิภาค
- ดร. ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยในขณะนั้น ได้มีบทบาทสำคัญในการเดินทางไปเจรจาไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างประเทศเพื่อนบ้านเหล่านี้ และได้เชิญให้รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีก ๔ ประเทศ คือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ มาหารือร่วมกันที่แหลมแท่น จ.ชลบุรี อันนำมาสู่การลงนามในปฏิญญากรุงเทพ เพื่อก่อตั้งอาเซียน ที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ ไทยจึงถือเป็นทั้งประเทศผู้ร่วมก่อตั้งและเป็น ‘บ้านเกิด’ ของอาเซียน
- อาเซียนได้ขยายสมาชิกภาพขึ้นมาเป็นลำดับ โดยบรูไนได้เข้าเป็นสมาชิกเป็นประเทศที่ ๖ ในปี ๒๕๒๗ และภายหลังเมื่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เหลืออีก ๔ ประเทศ คือ เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ได้ทยอยกันเข้าเป็นสมาชิกจนครบ ๑๐ ประเทศ เมื่อปี ๒๕๔๒ นับเป็นก้าวสำคัญที่ไทยได้มีบทบาทเชื่อมโยงประเทศที่ตั้งอยู่บนภาคพื้นทวีปและประเทศที่เป็นหมู่เกาะทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลาง
- ถึงแม้ว่า ปฏิญญากรุงเทพ จะมีได้ระบุดึงความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง โดยกล่าวถึงเพียงความร่วมมือกันด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การเกษตร อุตสาหกรรม การส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค แต่อาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศในภูมิภาค ลดความหวาดระแวง และช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และที่สำคัญไทยได้เป็นแกนนำร่วมกับอินโดนีเซียและประเทศสมาชิกอาเซียนดั้งเดิมในการแก้ไขปัญหา กัมพูชา รวมทั้งความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีนจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และช่วยเสริมสร้างสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อไทยซึ่งเป็นประเทศด้านหน้า
- นอกจากนี้ ประเทศไทย โดยท่านอดีตนายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน ก็ได้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนให้มีความคืบหน้า โดยการริเริ่มให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ ASEAN Free Trade Area (AFTA) ขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๕ โดยตกลงที่จะลดภาษีศุลกากรระหว่างกันให้เหลือร้อยละ ๐-๕ ในเวลา ๑๕ ปี ซึ่งต่อมาได้ลดเวลาลงเหลือ ๑๐ ปี โดยประเทศสมาชิกเก่า ๖ ประเทศ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี ๒๕๔๖

ในขณะที่ประเทศสมาชิกใหม่ ๔ ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ดำเนินการเสร็จสิ้นในปี ๒๕๕๑

- ในปัจจุบัน บริบททางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง คือ จีนและอินเดีย รวมทั้งแนวโน้มการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ตลอดจนปัญหาท้าทายความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เช่น โรคระบาด การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ ทำให้อาเซียนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อจัดการกับปัญหาท้าทายเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ทั้งนี้ ปฏิญญากรุงเทพฯ ที่ก่อตั้งอาเซียน เมื่อปี ๒๕๑๐ ได้ระบุวิสัยทัศน์และวางรากฐานสำหรับการรวมตัวเป็นประชาคมของอาเซียนตั้งแต่แรกเริ่ม แต่โดยที่สถานการณ์ทางการเมืองในภูมิภาคในขณะนั้นไม่เอื้ออำนวย เนื่องจากอยู่ในยุคของสงครามเย็น แนวคิดเรื่องบูรณาการในภูมิภาคจึงไม่ได้รับการพิจารณาอย่างจริงจัง แต่ต่อมาเมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลง ประเทศในภูมิภาคจึงสามารถหันหน้าเข้าหากันและร่วมมือกันมากขึ้น ส่งผลให้แนวคิดที่จะมีการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง โดยอาจกล่าวได้ว่า ข้อริเริ่มของท่านอดีตนายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน ในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน นับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการรวมตัวเป็นประชาคมของอาเซียนโดยเริ่มจากเสาเศรษฐกิจ
- ต่อมา ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่บาหลี เมื่อปี ๒๕๔๖ ได้แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะสร้างประชาคมอาเซียน โดยมีการจัดทำแผนงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว นำมาสู่การจัดทำกฎบัตรอาเซียน เพื่อวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรของอาเซียน ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีกฎกติกาในการทำงาน มีประสิทธิภาพ และเป็นองค์กรเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ กฎบัตรฯ ได้เริ่มมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ประเทศไทยได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน
- ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้รับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในทั้ง ๓ เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ๒๕๕๘

๒. ประเทศไทยกับการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน

- เมื่อไทยเข้าดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนต่อจากสิงคโปร์เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑ นับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน รวมทั้งอยู่ในช่วงเดียวกับที่คนไทย คือ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน ไทยจึงให้ความสำคัญต่อการวางรากฐานสำหรับการสร้างประชาคมอาเซียนเพื่อให้เป็นประชาคมที่ค้ำึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกต่าง ๆ ของอาเซียนให้สามารถเข้าไปร่วมแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างทัน่วงที ทั้งปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคง ด้านอาหาร และพลังงาน ผลกระทบของวิกฤติเศรษฐกิจและการเงินโลก สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการป้องกันและควบคุมโรคระบาดต่าง ๆ เช่น การประสานมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการสร้างอุปสงค์ (demand) ภายในภูมิภาคเพื่อรองรับผลกระทบ จากวิกฤติการณ์ทางการเงินโลก การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติต่าง ๆ โดยมอบหมายให้เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ประสานงานในกรณีที่เกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่ รวมทั้งการจัดการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาในเอเชียตะวันออกเฉียง อีก ๓ ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เพื่อประสานนโยบายและมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ (H๑N๑)
- นอกจากนี้ ไทยได้ผลักดันให้กลไกใหม่ ๆ ของอาเซียนที่กำหนดไว้ในกฎบัตรฯ สามารถดำเนินงานได้อย่างครบถ้วน ทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และคณะมนตรีประจำประชาคมอาเซียน ทั้ง ๓ เสาหลัก รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคประชาสังคมต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อช่วยกันสร้างประชาคมอาเซียน ดังจะเห็นได้จากริเริ่มให้มีการพบปะอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้นำอาเซียนกับผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน เยาวชนอาเซียน และภาคประชาสังคมอาเซียน ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ และครั้งที่ ๑๕ ที่ชะอำ-หัวหิน
- เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของไทยในการสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็น ‘ประชาคมเพื่อประชาชน’ ก็คือ การจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียนเพื่อให้เป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และองค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของประชาชนในภูมิภาค ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่ว่า เป้าหมายดังกล่าวได้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ ที่ชะอำ-หัวหิน เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ซึ่งมีการประกาศจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ขึ้นอย่างเป็นทางการ ซึ่งนับเป็นความสำเร็จประการหนึ่งที่ไทยในฐานะประธานอาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการผลักดัน

๓. อาเซียน : วิสัยทัศน์ในอนาคต

- ถึงแม้ว่าอาเซียนจะประสบความสำเร็จในด้านการเสริมสร้างความมั่นคงและความร่วมมือในภูมิภาคจนเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขให้ลุล่วงเพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือและพัฒนาการในอนาคต ที่สำคัญ คือ ปัญหาความล่าช้าในการดำเนินงานและการที่ประเทศสมาชิกไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงต่าง ๆ ดังจะเห็นได้ว่าในแต่ละปีอาเซียนมีการประชุมกว่า ๗๐๐ การประชุม รวมทั้งมีการประเมินว่า ในบรรดาความตกลงทางเศรษฐกิจที่ประเทศสมาชิกจัดทำไว้ร่วมกันรวม ๑๓๔ ฉบับ มีเพียง ๘๗ ฉบับที่ได้ให้สัตยาบันและมีผลใช้บังคับแล้ว ซึ่งคิดเป็นเพียงร้อยละ ๖๕ เท่านั้น
- นอกจากนี้ ในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเรื่องการจัดตั้งประชาคมภายในปี ๒๕๕๘ อาเซียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประชาชนทั้งในเรื่องการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นเจ้าของประชาคมที่จะสร้างขึ้น ทั้งนี้ บทเรียนจากสหภาพยุโรปชี้ให้เห็นว่าประชาคมจะไม่สามารถบรรลุผลได้หากประชาชนไม่ให้การสนับสนุน ดังนั้น ในช่วงเวลานับจากนี้จนถึงปี ๒๕๕๘ ไทยจะพยายามผลักดันให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ (Community of Action) มีการเชื่อมโยงและติดต่อสื่อสารระหว่างกัน อย่างใกล้ชิด (Community of Connectivity) รวมทั้งเป็นประชาคมเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง (Community of People)
- ในประเด็นแรก ไทยจะผลักดันให้เร่งรัดการดำเนินการตามข้อตกลงต่าง ๆ ของอาเซียนให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยเลขาธิการอาเซียนจะมีบทบาทสำคัญในการติดตามให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามพันธกรณีต่าง ๆ รวมทั้งจะต้องพัฒนากรอบความร่วมมือของอาเซียนให้สามารถแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนได้อย่างทันท่วงที เช่น ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ หรือการนำความสำเร็จของกลไกสามฝ่ายระหว่างอาเซียน-สหประชาชาติและพม่าในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยจากไซโคลนนาร์กีสในพม่ามาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาผู้พลหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงญา เป็นต้น
- สำหรับการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาคนั้น จะต้องดำเนินการทั้งในด้านกายภาพ คือ การพัฒนาเส้นทางคมนาคม ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ตลอดจนเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการติดต่อค้าขาย การท่องเที่ยว และการเดินทางไปมาหาสู่กันระหว่างประชาชน นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมโยงในเชิงจิตวิญญาณ คือ การทำให้ประชาชนในภูมิภาคมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและตระหนักถึงการเป็นประชากรของอาเซียนร่วมกัน ถึงแม้ว่าภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายในด้านเชื้อชาติ และศาสนา แต่ประเทศ

ต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ ก็มีรากฐานทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมร่วมกัน เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่เป็นจุดบรรจบของอารยธรรมจีนและอินเดีย ดังนั้น ประเด็นที่ท้าทายสำหรับอาเซียนในอนาคต ก็คือ การเสริมสร้างอัตลักษณ์ หรือ คุณลักษณะร่วมกันของประชาชนในอาเซียน โดยผ่านการศึกษา การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม สื่อสารมวลชน และการส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนให้ยอมรับถึงความแตกต่างและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

- นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนของแต่ละประเทศมองประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนในลักษณะที่เป็นมิตร และไม่นำประเด็นความขัดแย้งในประวัติศาสตร์มาเป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันในอนาคต ซึ่งในเรื่องนี้ ไทยจะริเริ่มให้มีการพิจารณาประวัติศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกันในเชิงความร่วมมือมากขึ้น

๔. ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับ

- ตลอดระยะเวลา ๔๐ กว่าปีที่ผ่านมาไทยได้ประโยชน์หลายประการจากอาเซียน ทั้งในแง่การเสริมสร้างความมั่นคงซึ่งช่วยเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยในปัจจุบันอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับ ๑ ของไทย มีมูลค่าการค้าระหว่างกันกว่า ๑.๗๕ ล้านล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒ ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย ในจำนวนนี้ เป็นการส่งออกจากไทยไปอาเซียนร้อยละ ๒๐.๗ ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลมาตลอด
- การรวมตัวกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบกับการขยายความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้า โครงข่ายอินเทอร์เน็ต ฯลฯ ยังช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับไทย โดยขยายตลาดให้กับสินค้าไทยจากประชาชนไทย ๖๐ ล้านคน เป็นประชาชนอาเซียนเกือบ ๖๐๐ ล้านคน และเป็นแหล่งเงินทุนและเป้าหมายการลงทุนของไทย ซึ่งไทยจะได้เปรียบประเทศสมาชิกอื่นเพราะมีที่ตั้งอยู่ใจกลางอาเซียน สามารถเป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมและขนส่งในภูมิภาค
- ในอนาคต คนไทยจะได้รับประโยชน์จากการรวมตัวเป็นประชาคมของอาเซียนมากขึ้น เพียงโดยอ้อมขึ้นอยู่กับการเตรียมความพร้อมของเรา ดังนั้น การสร้างความตื่นตัวและให้ความรู้กับประชาชนจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้ตระหนักถึงโอกาสและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันซึ่งจะช่วยให้คนไทยได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบในทางลบแก่ภาคส่วนต่าง ๆ

บทที่ ๒

ธงสัญลักษณ์ ธงประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

ธงสัญลักษณ์อาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations)

คำขวัญ

"One Vision, One Identity, One Community"

(หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม)

สัญลักษณ์อาเซียน

“รวงข้าว ๑๐ ต้นมัดรวมกันไว้”

หมายถึง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง ๑๐ ประเทศรวมกันเพื่อมิตรภาพ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยสีที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียน เป็นสีที่สำคัญของ ธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

สีน้ำเงิน	หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง
สีแดง	หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
สีขาว	หมายถึง ความบริสุทธิ์
สีเหลือง	หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

- สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) ตั้งอยู่ที่ กรุงจาการ์
- เลขาธิการ : ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ (เริ่มดำรงตำแหน่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑)
- เลขาธิการคนปัจจุบัน นายเล เลื่อง มินท์ (Le Luong Minh)
เริ่มดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖
- ปฏิญญากรุงเทพ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
- กฎบัตรอาเซียน ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑
- ภาษาราชการ ภาษาอังกฤษ

๑. Brunei Darussalam (บรูไน ดารุสซาลาม)

ธงชาติบรูไน ลักษณะของธงชาติมีพื้นสีเหลือง โดยมีแถบสีขาว และสีดำ พาดตามแนวทแยงมุมจากด้านคันธงจรดปลายธง ซึ่งแถบสีขาวอยู่ด้านบน แถบสีดำอยู่ด้านล่าง ขณะที่กลางธงนั้นมีตราแผ่นดินของบรูไนประทับอยู่ ซึ่งสีต่าง ๆ มีความหมาย ดังนี้

สีเหลือง หมายถึง กษัตริย์ สีขาว และสีดำ หมายถึง มุขมนตรี

สาเหตุที่ธงชาติบรูไนใช้สีเหลืองสื่อถึงกษัตริย์นั้น เนื่องจากธงประจำพระองค์ของสุลต่านแห่งบรูไน ใช้ธงพื้นสีเหลือง

๒. Kingdom of Cambodia (ราชอาณาจักรกัมพูชา)

ธงชาติกัมพูชา ลักษณะพื้นธงแบ่งตามแนวยาวเป็น ๓ ริ้ว โดยริ้วตรงกลางจะเป็นสีแดง กว้าง ๒ ส่วน มีรูปปราสาทหินนครวัดสีขาวอยู่บริเวณกึ่งกลาง ขณะที่ริ้วด้านนอกทั้ง ๒ ด้าน มีสีน้ำเงิน และกว้างริ้วละ ๑ ส่วนเท่า ๆ กัน โดยสีต่าง และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของธง มีความหมาย ดังนี้

สีน้ำเงิน หมายถึง กษัตริย์

สีแดง หมายถึง ชาติ

ส่วนปราสาทนครวัดสีขาว หมายถึง สันติภาพ

๓. Republic of Indonesia (สาธารณรัฐอินโดนีเซีย)

ดั่งนี้
 ชาติอินโดนีเซีย พื้นธงแบ่งเป็นสองส่วนตามแนวนอน โดยสีต่าง ๆ ของธง มีความหมาย

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ และอิสรภาพ

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ยุติธรรม

๔. Lao People's Democratic Republic (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - สปป ลาว)

ชาติลาว ลักษณะพื้นธงแบ่งตามแนวยาวออกเป็น ๓ ส่วน โดยแถบตรงกลางจะเป็นสีน้ำเงิน กว้าง ๒ ส่วน มีพระจันทร์ทรงกลมสีขาวอยู่กึ่งกลาง ขณะที่แถบด้านนอกทั้ง ๒ ด้าน มีสีแดง และกว้างริ้วละ ๑ ส่วน เท่า ๆ กัน โดยสีต่าง ๆ ของธง มีความหมาย ดังนี้

สีแดง หมายถึง เลือดแห่งการต่อสู้เพื่ออิสรภาพของชาวลาว

สีน้ำเงิน หมายถึง ความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ของชาติ

พระจันทร์สีขาว หมายถึงเอกภาพของ
 สาเหตุที่มีดวงจันทร์ทรงกลมอยู่ตรงกลาง เนื่องจากเพื่อเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงดวงจันทร์
 ลอยเด่นเหนือลำน้ำโขง

๕. Malaysia (มาเลเซีย)

ธงชาติมาเลเซีย มีแถบสีแดงสลับสีขาวรวม ๑๔ แถบ แต่ละแถบมีความกว้างเท่ากัน
 ที่มุมธงด้านคันธงมีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีน้ำเงินกว้าง ๘ ใน ๑๔ ส่วนของผืนธงด้านกว้าง และยาวกึ่งหนึ่ง
 ของผืนธงด้านยาว ภายในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าดังกล่าว มีเครื่องหมายพระจันทร์เสี้ยว และดาว ๑๔ แฉก
 ซึ่งสีและสัญลักษณ์ ต่าง ๆ มีความหมาย ดังนี้

แถบริ้วสีแดง และสีขาว ทั้ง ๑๔ ริ้ว หมายถึง สถาณะอันเสมอภาคของรัฐสมาชิก
 ทั้ง ๑๓ รัฐ ภายในประเทศมาเลเซีย

ดาว ๑๔ แฉก หมายถึง ความเป็นเอกภาพในหมู่รัฐดังกล่าวทั้งหมด

พระจันทร์เสี้ยว หมายถึง ศาสนาอิสลามอันเป็นศาสนาประจำชาติ

สี่เหลี่ยมในพระจันทร์เสี้ยว และดาว ๑๔ แฉก สื่อถึง ผู้เป็นประมุขแห่งสหพันธรัฐ

สีน้ำเงิน หมายถึง ความสามัคคีของชาวมาเลเซีย

๖. Republic of the Union of Myanmar (สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า)

ธงชาติพม่า ได้แบ่งตามความยาวออกเป็น ๓ ส่วน และมีความกว้างเท่า ๆ กัน โดยแต่ละ
 ส่วน มีสีที่แตกต่างกัน ไต่จากบนลงล่าง คือ สีเหลือง สีเขียว และสีแดง ขณะที่กึ่งกลางธงมีรูปดาว
 ๕ แฉก สีขาวขนาดใหญ่ ซึ่งสี และสัญลักษณ์ ต่าง ๆ มีความหมาย ดังนี้

สีเขียว หมายถึง สันติภาพ ความสงบ และความอุดมสมบูรณ์ของพม่า

สีเหลือง หมายถึง ความสามัคคี

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง เด็ดขาด

ดาวสีขาว หมายถึง สหภาพอันมั่นคงเป็นเอกภาพ

๗. Republic of the Philippines (สาธารณรัฐฟิลิปปินส์)

ชาติฟิลิปปินส์ ด้านต้นธงเป็นรูปสามเหลี่ยมสีขาว เป็นเครื่องหมายแทนความเสมอภาคและภราดรภาพ ซึ่งภายในสามเหลี่ยมสีขาว ประกอบด้วย ดวงอาทิตย์รัศมี ๘ แฉก ล้อมด้วยดาว ๕ แฉก จำนวน ๓ ดวง และตั้งอยู่ตามมุมของรูปสามเหลี่ยม ซึ่งสัญลักษณ์ทั้งหมด ล้วนเป็นสีทอง ส่วนด้านที่เหลือของธง ได้แบ่งครึ่งตามความยาว โดยแถบบนมีสีน้ำเงิน และแถบล่างมีสีแดง

ทั้งนี้ หากแถบทั้งสองสีดังกล่าว ได้มีการสลับตำแหน่งกัน คือ แถบสีแดงอยู่ด้านบน แถบสีน้ำเงินอยู่ด้านล่าง แสดงว่า ขณะนั้นประเทศฟิลิปปินส์กำลังอยู่ในภาวะสงคราม ส่วนสี และสัญลักษณ์ ต่างๆ มีความหมาย ดังนี้

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพ สัจจะ และความยุติธรรม

สีแดง หมายถึง ความรักชาติ และความมีคุณค่า

ดวงอาทิตย์มีรัศมี ๘ แฉก หมายถึง ๘ จังหวัดแรกของประเทศ ที่มีความพยายาม ในการเรียกร้องเอกราชจากประเทศสเปน กระทั่งเกิดการปฏิวัติในปี พ.ศ. ๒๔๓๙

ดาวสามดวง หมายถึง การแบ่งพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของประเทศออกเป็น ๓ ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่ เกาะลูซอน เกาะมินดาเนา และหมู่เกาะวิซายัน

๘. Republic of Singapore (สาธารณรัฐสิงคโปร์)

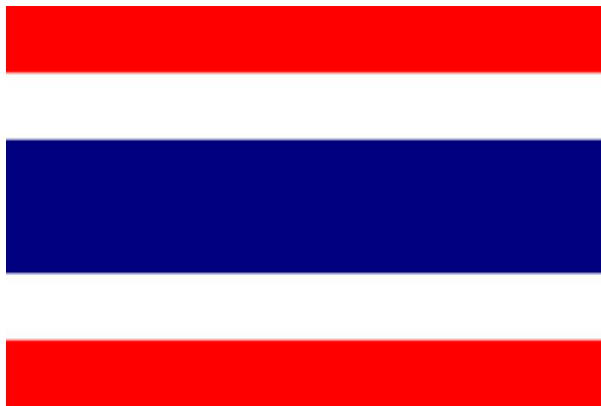
ธงชาติสิงคโปร์ ประกอบด้วยแถบสองสีแบ่งครึ่งกลางธง แถบสีแดงอยู่ด้านบน แถบสีขาวอยู่ด้านล่าง ที่มุมด้านบนของคันธง เป็นรูปพระจันทร์เสี้ยว ถัดจากรูปดังกล่าวมีดาว ๕ แฉก จำนวน ๕ ดวง เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่า โดยรูปพระจันทร์เสี้ยว และดาว ๕ แฉก ต่างมีสีขาว ซึ่งสี และสัญลักษณ์ ต่างๆ มีความหมาย ดังนี้

สีแดง หมายถึง ภราดรภาพ และความเสมอภาคของมนุษย์โดยทั่วหน้า

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และความดีงามที่แพร่หลาย และคงอยู่ตลอดกาล

รูปพระจันทร์เสี้ยว ซึ่งเป็นจันทร์เสี้ยวข้างขึ้น หมายถึง ความเป็นชาติใหม่ที่ถือกำเนิดขึ้น

ดาว ๕ ดวง หมายถึง อุทิศ ๕ ประการของชาติ ได้แก่ ประชาธิปไตย สันติภาพ ความก้าวหน้า ความยุติธรรม และความเสมอภาค

๙. Kingdom of Thailand (ราชอาณาจักรไทย)

ธงชาติไทย ประกอบด้วย ๓ สีหลัก ได้แก่ สีแดง สีขาว และสีน้ำเงิน มีการแบ่งเป็นริ้วจำนวน ๕ แถบ ซึ่งแถบในสุดเป็นสีน้ำเงิน ถัดมาด้านนอกทั้งด้านบน ด้านล่าง เป็นสีขาว และสีแดง ตามลำดับ ทั้งนี้ แถบสีน้ำเงินมีขนาดใหญ่กว่าแถบสีอื่นเป็น ๒ เท่า ส่วนสีต่าง ๆ มีความหมาย ดังนี้

สีแดง หมายถึง ชาติ

สีขาว หมายถึง ศาสนา

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์

อย่างไรก็ตาม มีการเรียกชื่อธงนี้ว่า ธงไตรรงค์ (ไตร = สาม, รงค์ = สี) เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ โดยได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ว่า

สีแดง หมายถึง เลือดอันยอมพลีให้แก่ชาติ

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์แห่งพระพุทธศาสนา และธรรมะ

สีน้ำเงิน หมายถึง สีส่วนพระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์
 แม้นิยามดังกล่าวจะไม่ใช่อธิบายที่ทรงประกาศใช้อย่างเป็นทางการ แต่ทั้งสามสิ่งนี้คือ
 อุดมการณ์รัฐที่พระองค์ทรงปลูกฝัง เพื่อให้คนไทยเกิดสำนึกความเป็นชาตินิยมมาตลอด

๑๐. Socialist Republic of Vietnam (สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม)

ธงชาติเวียดนาม พื้นธงเป็นสีแดงล้วน ตรงกึ่งกลางมีรูปดาว ๕ แฉก สีเหลืองทอง เป็นที่
 เข้าใจกันทั่วไปว่าหมายถึงชนชั้นต่าง ๆ ในสังคมเวียดนาม คือ นักปราชญ์ ชาวนา ช่างฝีมือ พ่อค้า
 และทหาร ส่วนสีต่าง ๆ มีความหมาย ดังนี้

สีแดง หมายถึง การต่อสู้เพื่อกู้เอกราชของชาวเวียดนาม

สีเหลือง หมายถึง ชาวเวียดนาม

อย่างไรก็ตาม ภายหลังการรวมชาติเวียดนามในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ความหมายในธงได้มีการ
 อธิบายใหม่ในทางการเมืองว่า

สีแดง หมายถึง การปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมาชีพ

ดาวสีทอง หมายถึง การชี้นำของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม

บทที่ ๓

ภาษาและวัฒนธรรมในกลุ่มสมาชิกอาเซียน

วัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน

๑. วัฒนธรรมประเทศไทย

การที่มนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นสังคมขึ้นมาย่อมต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของกลุ่มมีระเบียบแบบแผนที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มให้อยู่ในขอบเขตที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สิ่งที่เป็นเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมของกลุ่มคนนี้เราเรียกว่า "วัฒนธรรม" ดังนั้น วัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนอาคารที่หล่อหลอมร่างกายตักตวงคนให้น่าดูชม วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องควบคู่กับคนเสมอไป

"วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่าง ที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคม กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง มนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ใช้ในการปฏิบัติ การจัดระเบียบตลอดจนระบบความเชื่อ ค่านิยม ความรู้ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการควบคุมและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ"

"วัฒนธรรมคือ ความเจริญก้าวหน้าของมนุษย์ หรือลักษณะประจำชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่อยู่ในสังคม ซึ่งไม่เพียงแต่จะหมายถึงความสำเร็จในด้านศิลปกรรมหรือมารยาททางสังคมเท่านั้น กล่าวคือ ชนทุกกลุ่มต้องมีวัฒนธรรม ดังนั้น เมื่อมีความแตกต่างระหว่างชนแต่ละกลุ่ม ก็ย่อมมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมนั่นเอง เช่นชาวจีน กับชาวอเมริกันย่อมมีความแตกต่างกัน

"วัฒนธรรมคือ สิ่งที่มนุษย์เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหรือผลิตสร้างขึ้น เพื่อความเจริญงอกงามในวิถีชีวิตและส่วนรวม วัฒนธรรมคือ วิถีแห่งชีวิตของมนุษย์ในส่วนร่วมที่ถ่ายทอดกันได้ เรียนกันได้ เอาอย่างกันได้ วัฒนธรรมจึงเป็นผลผลิตของส่วนร่วมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนสมัยก่อน สืบต่อกันมาเป็นประเพณี วัฒนธรรมจึงเป็นทั้งความคิดเห็นหรือการกระทำของมนุษย์ในส่วนร่วมที่เป็นลักษณะเดียวกัน และสำแดงให้ปรากฏเป็นภาษา ความเชื่อ ระเบียบประเพณี

พระราชบัญญัติ วัฒนธรรมแห่งชาติพุทธศักราช ๒๔๘๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๖ ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ดังนี้

วัฒนธรรม คือ ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน

วัฒนธรรมจึงเป็นลักษณะพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ ทั้งบุคคลและสังคมที่ได้วิวัฒนาการต่อเนื่องมาอย่างมีแบบแผน แต่อย่างไรก็ตามมนุษย์นั้นไม่ได้เกาะกลุ่มอยู่เฉพาะในสังคมของตนเอง ได้มีความสัมพันธ์ติดต่อกับสังคมต่างๆ ซึ่งอาจอยู่ใกล้ชิดมีพรมแดนติดต่อกัน

หรืออยู่ปะปนในสถานที่เดียวกัน หรือการที่ชนชาติหนึ่งตกอยู่ใต้การปกครองของชนชาติหนึ่ง มนุษย์เป็นผู้รู้จักเปลี่ยนแปลงปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ จึงนำเอาวัฒนธรรมที่เห็นจากได้สัมผัสติดต่อกันมาใช้โดยอาจรับมาเพิ่มเติมเป็นวัฒนธรรมของตนเองโดยตรงหรือนำเอามาตัดแปลงแก้ไขให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม ในปัจจุบันนี้จึงไม่มีประเทศชาติใดที่มีวัฒนธรรมบริสุทธิ์อย่างแท้จริง แต่จะมีวัฒนธรรมที่มีพื้นฐานมาจากความรู้ ประสบการณ์ที่สังคมตกทอดมาโดยเฉพาะของสังคมนั้น และจากวัฒนธรรมแหล่งอื่นที่เข้ามาผสมปะปนอยู่ และวัฒนธรรมไทยก็มีแนวทางเช่นนี้

ความสำคัญของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในความเป็นชาติ ชาติใดที่ไร้เสียซึ่งวัฒนธรรมอันเป็นของตนเองแล้ว ชาตินั้นจะคงความเป็นชาติอยู่ไม่ได้ ชาติที่ไร้วัฒนธรรม แม้จะเป็นผู้พิชิตในการสงคราม แต่ในที่สุดก็จะเป็นผู้ถูกพิชิตในด้านวัฒนธรรม ซึ่งนับว่าเป็นการถูกพิชิตอย่างราบคาบและสิ้นเชิง ทั้งนี้เพราะผู้ที่ถูกพิชิตในทางวัฒนธรรมนั้นจะไม่รู้ตัวเลยว่าตนได้ถูกพิชิต เช่น พวกดาตที่พิชิตจีนได้ และตั้งราชวงศ์หงวนขึ้นปกครองจีน แต่ในที่สุดถูกชาวจีนซึ่งมีวัฒนธรรมสูงกว่ากลืนจนเป็นชาวจีนไปหมดสิ้น ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า วัฒนธรรมมีความสำคัญดังนี้

- วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ชี้แสดงให้เห็นความแตกต่างของบุคคล กลุ่มคน หรือชุมชน
- เป็นสิ่งที่ทำให้เห็นว่าตนมีความแตกต่างจากสัตว์
- ช่วยให้เราเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เรามองเห็น การแปลความหมายของสิ่งที่เรามองเห็นนั้นขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของกลุ่มชน ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และถ่ายทอดวัฒนธรรม เช่น ชาวเกาะซามัวมองเห็นดวงจันทร์ว่ามีหญิงกำลังทอผ้า ชาวออสเตรเลียเห็นเป็นตาแมวใหญ่กำลังมองหาเหยื่อ ชาวไทยมองเห็นเหมือนรูปกระต่าย
- วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดปัจจัย ๔ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค
- วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดการแสดงความรู้สึกทางอารมณ์ และการควบคุมอารมณ์ เช่น ผู้ชายไทยจะไม่ปล่อยให้ น้ำตาไหลต่อหน้าสาธารณะชนเมื่อเสียใจ
- เป็นตัวกำหนดการกระทำบางอย่าง ในชุมชนว่าเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งการกระทำบางอย่างในสังคมหนึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเหมาะสมแต่ไม่เป็นที่ยอมรับในอีกสังคมหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าผู้สร้างวัฒนธรรมคือมนุษย์ และสังคมเกิดขึ้นก็เพราะ มนุษย์ วัฒนธรรมกับสังคมจึงเป็นสิ่งคู่กัน โดยแต่ละสังคมย่อมมีวัฒนธรรมและหากสังคมมีขนาดใหญ่หรือมีความซับซ้อนมากเพียงใด ความหลากหลายทางวัฒนธรรมมักจะมีมากขึ้นเพียงใดนั้นวัฒนธรรมต่าง ๆ ของแต่ละสังคมอาจเหมือนหรือต่างกันสืบเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านความเชื่อ เชื้อชาติ ศาสนาและถิ่นที่อยู่ เป็นต้น

ลักษณะของวัฒนธรรม

เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายของคำว่า "วัฒนธรรม" ได้อย่างลึกซึ้ง จึงขออธิบายถึงลักษณะของวัฒนธรรม ซึ่งอาจแยกอธิบายได้ดังต่อไปนี้

- วัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ ตรงที่มีการรู้จักคิด มีการเรียนรู้ จัดระเบียบชีวิตให้เจริญ อยู่ดีกินดี มีความสุขสะดวกสบาย รู้จักแก้ไขปัญหา ซึ่งแตกต่างไปจากสัตว์ที่เกิดการเรียนรู้โดยอาศัยความจำเท่านั้น
- วัฒนธรรมเป็นมรดกของสังคม เนื่องจากมีการถ่ายทอดการเรียนรู้ จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นหนึ่ง ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม โดยไม่ขาดช่วงระยะเวลา และ มนุษย์ใช้ภาษาในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ภาษาจึงเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ถ่ายทอดวัฒนธรรมนั่นเอง
- วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิต หรือเป็นแบบแผนของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์เกิดในสังคมใดก็จะเรียนรู้และซึมซับในวัฒนธรรมของสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ ดังนั้น วัฒนธรรมในแต่ละสังคมจึงแตกต่างกัน
- วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ มนุษย์มีการคิดค้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ และปรับปรุงของเดิมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อความเหมาะสม และความอยู่รอดของสังคม เช่น สังคมไทยสมัยก่อนผู้หญิงจะทำงานบ้าน ผู้ชายทำงานนอกบ้าน เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว แต่ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้หญิงต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว บทบาทของผู้หญิงในสังคมไทยจึงเปลี่ยนแปลงไป

หน้าที่ของวัฒนธรรม

๑. วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดรูปแบบของสถาบัน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม เช่น วัฒนธรรมอิสลามอนุญาตให้ชาย (ที่มีความสามารถเลี้ยงดูและให้ความยุติธรรมแก่ภรรยา) มีภรรยาได้มากกว่า ๑ คน โดยไม่เกิน ๔ คน แต่ห้ามสมสู่ ระหว่างเพศเดียวกันอย่างเด็ดขาด ในขณะที่ศาสนาอื่นอนุญาตให้ชายมีภรรยาได้เพียง ๑ คน แต่ไม่มีบัญญัติห้ามความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน ฉะนั้นรูปแบบของสถาบันครอบครัวจึงอาจแตกต่างกันไป

๒. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ พฤติกรรมของคน จะเป็นเช่นไรก็ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของกลุ่มสังคมนั้น ๆ เช่น วัฒนธรรมในการพบปะทักทายของไทยใช้ในการสวัสดีของชาวตะวันตกทั่วไปใช้ในการสัมผัสมือ ของชาวทิเบตใช้การแลบลิ้น ของชาวมุสลิมใช้การกล่าวสลาม เป็นต้น

๓. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ควบคุมสังคม สร้างความเป็นระเบียบ เรียบร้อยให้แก่สังคม เพราะในวัฒนธรรมจะมีทั้งความศรัทธา ความเชื่อ ค่านิยม บรรทัดฐาน เป็นต้น ตลอดจน ผลตอบแทนในการปฏิบัติและบทลงโทษเมื่อฝ่าฝืน

ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า ถ้าหากเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมดีแล้ว จะทำให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในแต่ละสังคมได้อย่างถูกต้อง วัฒนธรรมไทยมีที่มาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

๑. สิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากสังคมไทยมีลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์เป็นที่ราบลุ่มและอุดมสมบูรณ์ด้วยแม่น้ำลำคลอง คนไทยได้ใช้น้ำในแม่น้ำ ลำคลอง ในการเกษตรกรรมและการอาบกิน เพราะฉะนั้นเมื่อถึงเวลาหน้าน้ำ คือ เพ็ญเดือน ๑๑ และเพ็ญ เดือน ๑๒ ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาปลายเดือนตุลาคมและปลายเดือนพฤศจิกายนอันเป็นระยะเวลาที่น้ำไหลหลากมาจากทางภาคเหนือของประเทศ คนไทยจึงจัดทำกระทงพร้อม ด้วยรูปเทียนไปลอยในแม่น้ำลำคลอง เพื่อเป็นการขอขมาลาโทษแม่คงคา และขอพรจากแม่คงคา เพราะได้อาศัยน้ำกิน น้ำใช้ ทำให้เกิด "ประเพณีลอยกระทง" นอกจากนั้นยังมีประเพณีอื่น ๆ อีกในส่วนที่เกี่ยวกับแม่น้ำลำคลอง เช่น "ประเพณีแข่งเรือ"

๒. ระบบการเกษตรกรรม สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม (agrarian society) กล่าวคือ ประชากรร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า คนไทยส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตผูกพันกับระบบการเกษตรกรรม และระบบการเกษตรกรรมนี้เอง ได้เป็นที่มาของวัฒนธรรมไทยหลายประการ เช่น ประเพณีขอฝน ประเพณีลงแขก และการละเล่น ต้นกำรำเคียว เป็นต้น

๓. ค่านิยม (Values) กล่าวได้ว่า "ค่านิยม" มีความเกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด และ "ค่านิยม" บางอย่างได้กลายมาเป็น "แกน" ของวัฒนธรรมไทย กล่าวคือ วิถีชีวิตของคนไทย โดยส่วนรวมมีเอกลักษณ์ซึ่งแสดงออกถึงอิสราภาพและเสรีภาพ

๔. การเผยแพร่ทางวัฒนธรรม (Cultural diffusion) วัฒนธรรมทางหนึ่ง ย่อมแตกต่างไปจากวัฒนธรรมทางสังคมอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมมิได้เกิดขึ้นมาในภาชนะที่ถูกผนึกตราบเท่าที่มนุษย์ เช่น นักท่องเที่ยว พ่อค้า ทหาร หมอสอนศาสนา และผู้อพยพยังคงย้ายถิ่นที่อยู่จากแห่งหนึ่งไปยังแห่งอื่น ๆ เขาเหล่านั้นมักนำวัฒนธรรมของพวกเขาติดตัวไปด้วยเสมอ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเผยแพร่ทางวัฒนธรรม เป็นไปได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ประจักษ์พยานในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าน้ำอวดลมชื่อต่าง ๆ มีอยู่ทั่วทุกมุมโลก วัฒนธรรมของสังคมอื่นซึ่งได้เผยแพร่เข้ามาในสังคมไทย

๒. วัฒนธรรมประเทศฟิลิปปินส์

ชนเผ่า

เด็ก ๆ ในชนเผ่า Negritos มีลักษณะคล้ายพวกเงาะป่าในประเทศตอนใต้ ปัจจุบันได้มีการผสมเผ่าพันธุ์อื่นๆ จนมีเหลือที่เป็น Negritos แท้มีไม่มากนัก ปัจจุบันมีเหลือไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ คน ส่วนพวกประชากรลูกผสมที่เรียกว่า Mestizo มีอยู่ร้อยละ ๒ แต่มีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก จากการศึกษาเผ่าพันธุ์ Stanfor Genetic Study ชาวฟิลิปปินส์มีเลือดผสมที่มาจากยุโรปประมาณร้อยละ ๓.๖

สำหรับชาวต่างชาติที่ได้เข้ามาอยู่ในฟิลิปปินส์และกลายเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีมากที่สุดคือ ชาวจีน มีเป็นร้อยละ ๓ ของประชากร ที่เหลือออกนั้นมีกระจุกกระจาย เช่น อเมริกาเหนือ (North Americans) สเปน (Spaniards) และพวกชาวยุโรป (Europeans) เม็กซิกันจากทวีปอเมริกา ตอนกลาง (Mexicans) และจากทางประเทศทางอเมริกาใต้ (Latin Americans) มีบางส่วนจาก อาหรับ (Arabs) จากเอเชียใต้ (South Asians) ประเทศอินโดนีเซีย (Indonesians) เกาหลี (Koreans) ญี่ปุ่น (Japanese) เวียดนาม (Vietnamese) และผู้อพยพจากเอเชียอื่น

ในลักษณะดังกล่าวนี้จึงจัดได้ว่าประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีชนกลุ่มต่างๆ หลากหลาย มากที่สุดประเทศหนึ่งในเอเชีย ในช่วงหลายทศวรรษหลัง รัฐบาลพยายามทำให้ประเทศมีความเป็น หนึ่งเดียวทางวัฒนธรรมมากขึ้น แต่ก็ได้รับการต่อต้านจากกลุ่มชนต่างๆ ในประเทศที่ต้องการสงวน วัฒนธรรมและฐานรากทางภาษาของตนไว้ โดยมองว่ารัฐบาลพยายามทำให้ความหลากหลายนั้น ถูกครอบงำโดยวัฒนธรรมกระแสหลักของชาติที่เป็นพวกพูดภาษาตากาล็อก (Tagalog)

ภาษา Languages

ประเทศฟิลิปปินส์มีการใช้การพูดมากกว่า ๑๗๐ ภาษา เกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มภาษาที่ เรียกว่า Western Malayo-Polynesian Language ภาษาตากาล็อก และภาษาอังกฤษ คือภาษา ของทางราชการ ภาษาถิ่นอีก ๑๒ ภาษา อันมีการพูดที่แตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาค ภาษาเหล่านี้ ได้แก่ Tagalog, Cebuano, Ilokano, Hiligaynon, Waray-Waray, Bikol, Kapampangan, Pangasinan, Kinaray-a, Maranao, Maguindanao, และ Tausug ภาษาตากาล็อก (Tagalog) เป็นภาษาถิ่นที่มีการใช้มากที่สุด

ศาสนา Religion

ประเทศฟิลิปปินส์จัดเป็นประเทศที่มีคนนับศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิกที่ใหญ่เป็นอันดับ ๔ ของโลก มีคนนับถือนิกายโปรเตสแตนต์มากเป็นอันดับ ๑๓ ของโลก นับถืออิสลามมากเป็นอันดับที่ ๔๐ เป็นพวกนับถือฮินดูมากเป็นอันดับที่ ๗ และนับถือพุทธศาสนาเป็นอันดับที่ ๑๗ ของโลก แต่โดยส่วนใหญ่จัดว่าเป็นพวกนับถือคริสต์ศาสนา ร้อยละ ๙๒ ของชาวฟิลิปปินส์เป็นชาวคริสเตียน และร้อยละ ๘๓ เป็นโรมันคาทอลิก และร้อยละ ๙ เป็นชาวโปรเตสแตนต์ แม้ชาวฟิลิปปินส์จะได้รับ อิทธิพลด้านศาสนาจากตะวันตกมาก แต่ก็ยังมีพวกนับถือประเพณีท้องถิ่นเดิม

วัฒนธรรม Culture

อิทธิพลวัฒนธรรมจากสเปนและเม็กซิโก เรียกว่า Hispanic Influences ที่มีมากกว่า ๓๐๐ ปี ในช่วงการปกครองแบบอาณานิคม จะเห็นได้จากความเชื่อในศาสนาคริสต์ นิกายคาทอลิก งานประเพณีทางศาสนาในทุกปี ฟิลิปปินส์จะมีงานรื่นเริง เรียกว่า Barrio Fiesta เป็นการฉลอง

นักบุญของเมือง หมู่บ้านและเขตการปกครองต่าง ๆ มีการประกอบพิธีทางศาสนา การเดินขบวน ในเมืองฉลองนักบุญ การจุดพลุไฟ การประกวดความงามและ การเต้นรำ รวมทั้งมีการตีไก่

๓. วัฒนธรรมประเทศลาว

พระธาตุหลวง กรุงเวียงจันทน์ ศาสนสถานที่สำคัญที่สุดในประเทศพุทธศาสนาแบบเถรวาท นับเป็นแบบแผนหลักของวัฒนธรรมลาว ซึ่งปรากฏให้เห็นทั่วประเทศ ทั้งในด้านภาษา และศิลปะ วรรณคดี ศิลปะการแสดง ฯลฯ สำหรับดนตรีลาวนั้นยังมีอิทธิพลของแคน ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีประจำชาติ วงดนตรีของลาวก็คือ วงหมอลำ มีหมอลำ และหมอแคน ท่วงทำนองของการขับลำจะแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น ทางภาคเหนือเรียกว่าขับ ภาคใต้จากบอลิคำไซลงไปเรียกว่าลำ เช่น ขับจิม เวียงจันทน์ ขับพวนเชียงขวาง ลำสาละวันของแขวงสาละวัน ลำภูไท ลำดงหวาย ลำคอนสะหวัน ลำบ้านซอกขอแขวงสะหวันนะเขต ขับโสม ลำสีพันดอนของแขวงจำปาสัก ลำมะหาไซของแขวงคำม่วน ขับทุ่มของแขวงหลวงพระบาง ขับลื้อของชาวลื้อ เป็นต้น การแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของลาวคือ ผู้หญิงจะนุ่งผ้าซิ่น (ผ้าถุง) อาหารของคนลาว ลาวจะทานข้าวเหนียวเป็นหลัก อาหารที่เป็นเอกลักษณ์คือ แจ่ว ส้มตำ ไก่ย่าง เป็นต้น อารยธรรมเก่าแก่ของลาวนั้นมีปรากฏจากหลักฐานด้านโบราณคดียุคหิน ในทุ่งไหหิน ในเมืองเชียงขวาง

๔. วัฒนธรรมประเทศสิงคโปร์

เชื้อชาติที่ผสมผสานอย่างลงตัวและคุณภาพชีวิตที่ดี สิงคโปร์ได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีคนจากหลากหลายเชื้อชาติ เช่น จีน มาเลย์ อินเดีย และลูกครึ่งระหว่างชาวเอเชียและชาวยุโรปมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบและไม่มีปัญหาขัดแย้งเรื่องชนชาติระหว่างกัน โดยที่ทุกเชื้อชาติยังคงดำรงไว้ซึ่งวิถีการดำเนินชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมของตนไว้อย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ในสิงคโปร์ยังมีผู้เชี่ยวชาญจากต่างชาติมากถึง ๙๐,๐๐๐ คน ที่เข้ามาอยู่อาศัยและทำงาน ซึ่งคนเหล่านี้ได้เข้ามาเผยแพร่ขนบธรรมเนียมและแลกเปลี่ยนแนวความคิดกับคนในประเทศ นับเป็นการเพิ่มสีสันให้กับชาวสิงคโปร์ นักเรียนที่เข้ามาศึกษาในสิงคโปร์สามารถมั่นใจในมาตรฐานการดำรงชีวิตของสิงคโปร์ได้ ดูได้จากผลการสำรวจของหนังสือ The Economist ฉบับเดือนมีนาคม ค.ศ. ๒๐๐๒ กล่าวว่าคุณภาพชีวิตของชาวสิงคโปร์เทียบเท่ากับชาวเมืองลอนดอนและชาวเมืองนิวยอร์ก โดยได้นำ ๓๙ ปัจจัย เช่น ความมั่นคงทางการเมือง เสรีภาพของประชาชน มลภาวะทางอากาศ คุณภาพชีวิต โรงเรียน ร้านอาหาร และโรงภาพยนตร์มาเป็นดัชนีวัดในการสำรวจครั้งนี้ ความปลอดภัย ในปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวจากที่ต่าง ๆ ทั่วโลกมีความกังวลในเรื่องความปลอดภัยระหว่างเดินทางมากกว่าเมื่อก่อนมาก การท่องเที่ยวสิงคโปร์จึงต้องการให้นักท่องเที่ยวเหล่านั้นมั่นใจว่าสถานการณ์ในประเทศสิงคโปร์สงบสุขและมีเสถียรภาพ รัฐบาลสิงคโปร์จะทำทุกอย่างเพื่อให้มั่นใจว่าสิงคโปร์จะมีความปลอดภัย โดยการเพิ่ม

มาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานที่สำคัญ ๆ นอกจากนี้รัฐบาลยังมั่นใจว่าจะไม่มีความรุนแรงที่เกิดจากความแตกต่างทางเชื้อชาติหรือศาสนาในสิงคโปร์ และจะต่อต้านผู้ที่ใช้ความรุนแรงและผู้ออกการร้ายให้ถึงที่สุด ตัวอย่างการปฏิบัติการที่รวดเร็วและตรงเป้าหมายของกรมการป้องกันประเทศของสิงคโปร์ หรือ Singapore Internal Security Department ได้แก่ การจับกุมผู้ออกการร้าย ๑๕ คน ในเดือนมกราคม ๒๐๐๒

การแต่งกาย

ส่วนใหญ่เป็นแบบชาวตะวันตกโดยทั่วไปมีบางส่วนที่ยังคงแต่งกายตามเชื้อชาติ การแต่งกายสิงคโปร์ เป็นประเทศเกาะเขตร้อนที่ตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร อากาศจึงเป็นแบบร้อนชื้นตลอดทั้งปี คุณสามารถเก็บเสื้อขนสัตว์ไว้ที่บ้านเลยแล้วแพ็คเสื้อผ้าสีสดใสสำหรับหน้าร้อนไปแทน เสื้อผ้าแบบสบาย ๆ สามารถใส่ได้ทุกที่ทุกโอกาส แต่บางสถานที่เช่น ร้านอาหารและคลับอาจต้องแต่งตัวแบบเป็นทางการ ดังนั้นควรตรวจสอบกับสถานที่หรืองานนั้น ๆ ก่อน สถานศึกษาบางแห่งอาจมีกฎระเบียบเกี่ยวกับการแต่งกาย เช่น ห้ามสวมกางเกงขาสั้นและรองเท้าแตะในห้องบรรยาย นักเรียนระดับประถม มัธยมและจูเนียร์คอลเลจจะสวมเครื่องแบบชุดนักเรียน สถานที่ในร่มส่วนใหญ่จะติดเครื่องปรับอากาศเพื่อคลายความร้อน ดังนั้นหากต้องอยู่ในที่แห่งนั้นนาน ๆ อาจรู้สึกหนาว จึงควรเตรียมเสื้อไหมพรมอุ่น ๆ หรือแจ็กเก็ตไว้ด้วย

การสูบบุหรี่

สิงคโปร์ห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ เช่น รถโดยสารสาธารณะ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด ลิฟท์ โรงละคร โรงภาพยนตร์ ร้านอาหารติดเครื่องปรับอากาศ ร้านเสริมสวย ซูเปอร์มาร์เก็ต ห้างสรรพสินค้า และสถานที่ราชการ หากฝ่าฝืนจะโดนปรับ ๑,๐๐๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ ทั้งนี้มีการอนุญาตให้สูบบุหรี่ในสถานที่ติดเครื่องปรับอากาศบางแห่ง เช่น ผับ ดิสโกเธค คาราโอเกะ และสถานบันเทิงยามราตรี

การถ่มน้ำลาย ห้ามถ่มน้ำลายในที่สาธารณะ การให้ทิป ไม่จำเป็นต้องให้ทิป เนื่องจากโรงแรมและร้านอาหารส่วนใหญ่จะรวมค่าบริการ ๑๐% ไว้ในใบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นการให้ทิปจึงไม่เป็นที่นิยมในสิงคโปร์และเป็นสิ่งต้องห้ามในบริเวณสนามบิน

๕. วัฒนธรรมประเทศเวียดนาม

ด้านศิลปวัฒนธรรมของเวียดนาม มีความแตกต่างกับศิลปวัฒนธรรมของไทยอย่างมากที่เป็น อย่างนี้เป็นเพราะเวียดนามถูกปกครองโดยประเทศจีนมาหลายครั้งหลายหน จนอาจเรียกได้ว่าอารยธรรม วัฒนธรรมของเวียดนาม คือ วัฒนธรรมของประเทศจีนนั่นเอง โดยเฉพาะทางด้านศิลปะของโบราณสถานต่าง ๆ อาทิ พระราชวัง วัด สุสาน ฯลฯ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันจนไม่สามารถแยกออกให้เห็นอย่างเด่นชัด แม้ในช่วงหลังมานี้ เวียดนามอาจได้รับอิทธิพลจากประเทศฝรั่งเศส และญี่ปุ่น

อยู่บ้าง แต่ในภาพรวมแล้วจะคล้ายคลึงกับประเทศจีน และมีหลักฐานให้เห็นอยู่ทั่วไปบริเวณสองข้างทางที่พวกเราผ่านไป เกือบทุกถนน ถ้าจะกล่าวถึงวัฒนธรรมนั้นสามารถแยกแยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลากหลาย ในที่นี้จะกล่าวเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมเวียดนาม กับ วัฒนธรรมไทยหรืออื่น ๆ เท่าที่จะค้นคว้าได้ ดังนี้

วัฒนธรรมทางด้านภาษา

ภาษาของเวียดนามในช่วงแรกใช้อักษรจีนมาตลอด จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๓ จึงเปลี่ยนมาใช้ อักษรโรมัน (quoe ngu) และถ้าสังเกตจริง ๆ แล้วเป็นวัฒนธรรมของฝรั่งเศส และเมื่อนำมาเปรียบเทียบ การออกเสียงหรือความหมายของคำแล้วจะพบว่า ความใกล้เคียงของภาษาไทยกับภาษาลาวจะใกล้เคียง กันมากกว่า ภาษาเวียดนาม

๖. วัฒนธรรมประเทศอินโดนีเซีย

โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม ประชากรอินโดนีเซียประกอบด้วยหลายเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ แต่ละเผ่าพันธุ์ต่างก็มีมรดกทางวัฒนธรรม และลักษณะทางสังคมของตนสืบทอดกันมา เช่น เหล่านี้เมื่อถูกรวมกันเข้าภายใต้ระบบการเมือง เศรษฐกิจและการป้องกันประเทศร่วมกัน

จากการที่สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศอินโดนีเซีย มีลักษณะแยกกันเป็นหมู่เกาะมากมาย และมีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล ประชากรติดต่อกันได้ยาก ทำให้แต่ละภูมิภาคมีรูปแบบวัฒนธรรมของตนเอง จึงปรากฏลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาที่ใช้ ผิดแผก แตกต่างกันไป

ขนบธรรมเนียมประเพณี ประชากรกลุ่มต่าง ๆ ของอินโดนีเซีย มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตแตกต่างกันไป ในแต่ละกลุ่มชน ชาวชนบทที่อาศัยอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ยังยึดมั่นอยู่กับประเพณีเดิมอยู่มาก ส่วนกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในตัวเมือง และได้รับการศึกษาแบบตะวันตก จะมีวิถีชีวิตแตกต่างกันออกไป การแบ่งกลุ่มชนตามขนบธรรมเนียมประเพณี และพื้นที่ตั้ง สามารถแบ่งออกเป็นสามกลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

กลุ่มแรก เป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในเกาะชวา และบาหลี ผู้คนที่อยู่ในแถบนี้จะยึดมั่นอยู่ในแนวทางของศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรมเน้นหนักในเรื่องคุณค่าของจิตใจ และสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาศิลปะอย่างมากมาย โดยเฉพาะนาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ประชากรจะประพฤติตามหลักจริยธรรม มีการเคารพต่อบุคคลตามฐานะของบุคคลนั้น ๆ

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ตามบริเวณริมฝั่งทะเลของเกาะต่าง ๆ ดำเนินชีวิตอยู่ได้ด้วยการประกอบการค้าขาย มีชีวิตทางวัฒนธรรมตามหลักของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด และเป็นนักธุรกิจของสังคมอินโดนีเซียยุคใหม่ และได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีความรู้ทางศาสนา และกฎหมาย

กลุ่มที่สาม เป็นกลุ่มที่มีความล้าหลังมาก อาศัยอยู่ตามบริเวณเทือกเขาในส่วนลึกของประเทศ ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยการล่าสัตว์ และการเพาะปลูก รัฐบาลอินโดนีเซียได้เข้าไปปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของชนกลุ่มนี้แล้ว

ในประเทศอินโดนีเซีย มีการกำหนดกฎหมายประเพณีในสังคม ตามความเชื่อในศาสนา ซึ่งจะต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และสืบทอดกันมานานแล้ว มีสาระที่สำคัญคือ ความผูกพันระหว่างสามีกับภรรยา พ่อแม่กับลูก และพลเมืองต่อสังคมที่ตนอยู่ โดยยึดหลักการปฏิบัติที่เรียกเป็นภาษาอินโดนีเซียว่า โกตองโรยอง คือการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันในงานต่าง ๆ เช่น การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว การแต่งงาน การสร้างบ้านที่อยู่อาศัย การใช้ที่ดินร่วมกัน ภายใต้ข้อตกลงและข้อแม้พิเศษ

การแต่งกาย เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม การแต่งกายจึงโน้มแน่วไปตามประเพณีของศาสนา ผู้ชายจะนุ่งโสร่ง สวมเสื้อคอปิด แขนยาว สวมหมวกรูปกลม หรือหมวกหนีบ ทำด้วยสักหลาดสีดำ บางครั้งจะนุ่งโสร่งทับกางเกง ประมาณครึ่งตัว โดยปล่อยให้เห็นขากางเกง ในกรณีที่ต้องเข้าพิธี อาจจะมีการเหน็บกริชด้วย ปัจจุบันผู้ชายอินโดนีเซียส่วนใหญ่นิยม แต่งกายแบบสากล แต่ยังคงสวมหมวกแบบเดิม

ผู้หญิง จะใช้ผ้าไคน์ พันรอบตัว และใช้นุ่งอยู่กับบ้านเท่านั้น ผ้าไคน์จะมีลวดลายสวยงามมาก เนื้อดีและราคาแพง ซึ่งเป็นที่นิยมเรียกกันอีกชื่อว่า ผ้าปาติก (Patik) เวลานุ่งจะต้องให้ยาวกรอมเท้า สวมเสื้อ เรียกว่า เคบาจา (Kebaja) เป็นเสื้อที่รัดติดกับตัว แขนยาว สำหรับผู้หญิงชาวเกาะสุมาตรา นิยมสวมเสื้อหลวม ลำตัวยาวเกือบถึงเข่า เรียกว่า บัตยูกรุง และใช้ผ้าห่มพาดไหล่ข้างหนึ่งด้วย ผู้หญิงอินโดนีเซียไว้ผมยาว แล้วเกล้าเป็นมวย และใช้เครื่องประดับ เช่น พลอย หรือดอกไม้ประดับศีรษะ รองเท้าที่ใช้เดิมเป็นรองเท้าแตะ แต่ปัจจุบันเป็นรองเท้ามีส้น และทาสี แกะสลักเป็นรูปต่าง ๆ สบายคาดทำด้วยหนังทาสีเงิน หรือสีทอง สตรีที่นับถือศาสนาอิสลามจะใช้ผ้าคลุมศีรษะ แต่ไม่ปิดหน้า ปัจจุบันนิยมแต่งกายแบบตะวันตกมากขึ้น การแต่งกายแบบดังกล่าว จะใช้ในโอกาสพิธีสำคัญ ๆ เท่านั้น

ศิลปะและวรรณคดี ชาวอินเดียนเป็นผู้รักศิลปะ และวรรณคดีมาช้านานแล้ว สังเกตได้จากลวดลายของเครื่องแต่งกาย บ้านที่พักอาศัย ศาสนสถาน และนาฏศิลป์ต่าง ๆ ศิลปะในประเทศอินโดนีเซีย มิได้ยึดถือตามที่สืบทอดกันมาแต่ในอดีตเท่านั้น แต่มีหลายสิ่งหลายอย่างได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุค แต่ละสมัย ที่มีอิทธิพลต่อประเทศอินโดนีเซีย ในขณะนั้น

ศิลปกรรมการปั้น และการแกะสลัก การทำงานแบบธรรมชาติ โดยใช้ฝีมืออย่างแท้จริง ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ในรูปแบบแกะสลักไม้ แกะสลักวัตถุโลหะ เครื่องปั้นดินเผา และงานแกะสลักหินเป็นรูปต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่เป็นศิลปกรรมฮินดู เพราะศาสนาพราหมณ์ฮินดู เคยเข้ามามีอิทธิพลในอินโดนีเซีย นักแกะสลักที่มีชื่อเสียงส่วนใหญ่เป็นชาวบาหลิ

สถาปัตยกรรม มีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาพของภูมิประเทศและอิทธิพลของศาสนา แต่ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับประเทศต่าง ๆ แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาคารบ้านเรือนของประชาชน โดยทั่ว ๆ ไปจะใช้วัสดุที่ทำได้ในท้องถิ่นเป็นอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ส่วนเทวสถานบางแห่ง เช่น สถูป โบโรพุทโธ ซึ่งมีชื่อเสียงมากได้รับอิทธิพลมาจากสถาปัตยกรรมของศาสนาฮินดู

นาฏศิลป์ มีรูปแบบแตกต่างกันไปเป็นสองลักษณะ เนื่องจากในอดีตอินโดนีเซียถูกฮอลันดา ปีบบังคับให้แบ่งอาณาจักร Matanam ออกเป็นสองส่วนคืออาณาจักรสมาการ์ตา (Sumakarta) และ อาณาจักรยอกยาคารตา (Yogyakarta) จึงทำให้นาฏศิลป์ชาวามีรูปแบบแตกต่างกันออกไปดังกล่าว

แบบสมาการ์ตา (Samakarta) การแต่งกายจะใช้ผ้าแพรพาดบ่า ท่วงทำนองของวงมโหรีจะนุ่มนวลราบเรียบ มีเส้นแบ่งจังหวะน้อย

แบบยอกยาคารตา (Yogyakarta) การแต่งกายจะใช้ผ้าแพรพันเอว ท่วงทำนองของวงมโหรีจะมีเสียงไม่นุ่มนวล เพราะมีเส้นแบ่งจังหวะมาก

ถึงแม้ว่านาฏศิลป์ทั้งสองแบบจะแตกต่างกันไปบ้างก็ตาม แต่ก็สะท้อนปรัชญาของชาวจาก ทำทาง การเคลื่อนไหวมือ - แขน แม้กระทั่งการแสดงออกทางสีหน้า เช่น ตัวละครที่แสดงเป็นธรรมะ จะหลบตาลงต่ำเสมอ และจะร้ายร้ายด้วยลีลาอ่อนช้อย ผสมกลมกลืนอย่างสง่างาม แสดงถึงจิตใจ อ่อนโยนบริสุทธิ์ ในทางตรงกันข้าม ตัวละครที่แสดงเป็นอธรรม หรือชั่วร้ายจะแสดง ลักษณะท่วงท่า วางอำนาจ กลอกตาแข็งกร้าว แสดงถึงจิตใจชั่วร้ายหยาบคาย

ปรัชญาของชาวมุ่งฝึกลักษณะความสงบสุข สุภาพ ถ่อมตัวในการติดต่อกับผู้อื่น เช่นเดียวกับตัวละครที่แสดงเป็นฝ่ายธรรมะ

ดนตรี ในสมัยโบราณ อินโดนีเซียมีวงดนตรีพื้นเมืองมีชื่อเสียงมากเรียกว่า ตมิลาน ประกอบด้วย เครื่องดนตรีคล้ายระนาด กลอง ฆ้อง ซอสองสาย และขลุ่ย ซึ่งนอกจากเป็นดนตรีประจำราชสำนักของสุลต่านต่าง ๆ บนเกาะชวาแล้ว ดนตรีดังกล่าวยังทำหน้าที่เผยแพร่ศาสนา อิสลามด้วย แต่ปัจจุบันวงดนตรีตมิลานได้กลายเป็นวงดนตรีสำหรับการฟ้อนรำ การแสดงนาฏศิลป์ และการแสดงหนังตะลุง นอกจากนี้อินโดนีเซียยังมีวงดนตรีอังกะลุงด้วย

ศิลปะการแสดง การมหรสพของอินโดนีเซียได้แก่ ละครและภาพยนตร์ เค้าโครงเรื่องของ ละครที่นำมาแสดงส่วนใหญ่คือเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งเป็นเทพนิยายในศาสนาฮินดู ตัวละครจะแต่งกาย ด้วยผ้าบาติก ไม่สวมเสื้อชั้นนอก ใช้สีทาตัวเป็นสีต่าง ๆ ประดับด้วยสร้อยสังวาลย์ นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังมีการละเล่นอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า วายัง หรือหนังตะลุง เป็นที่นิยมกันมาก เค้าโครงเรื่อง ส่วนใหญ่เป็นนิยายเกี่ยวกับเรื่องสงครามในศาสนาฮินดู

วรรณคดี ในสมัยที่ศาสนาฮินดู และพุทธศาสนาได้เข้าไปเผยแพร่ในอินโดนีเซีย วรรณคดี ของอินโดนีเซียมีความเจริญอย่างรวดเร็ว หนังสือที่มีชื่อเสียงในยุคนั้นได้แก่เรื่องเนการาเกอร์ตาทา กามา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความยิ่งใหญ่ และอำนาจของอาณาจักรมัทยาปาหิต

นอกจากนี้ยังมีหนังสือที่ได้รับความนิยมกันมากอีกเรื่องหนึ่งคือ เรื่องปาราราดัน เป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของกษัตริย์อินโดนีเซียในสมัยนั้น เขียนเป็นภาษาชาวโบราณ ต่อมาเมื่อศาสนาอิสลามได้แพร่เข้าไปในอินโดนีเซีย ก็ได้มีผู้เขียนหนังสือเกี่ยวกับคำสอนของศาสนาอิสลาม และตำราหมอดูไว้หลายเล่ม โดยเขียนเป็นภาษาชาว

๗. วัฒนธรรมประเทศบรูไน

๑. สตรีชาวบรูไนจะแต่งกายมิดชิด นุ่งกระโปรงยาว เสื้อแขนยาว และมีผ้าโพกศีรษะ คนต่างชาติ จึงไม่ควรนุ่งกระโปรงสั้น และใส่เสื้อไม่มีแขน ควรหลีกเลี่ยงเสื้อผ้าสีเหลือง เพราะถือเป็นสีของพระมหากษัตริย์ การทักทายจะจับมือกันเบาๆ และสตรีจะไม่ยื่นมือให้บุรุษจับ การชี้นิ้วไปที่คนหรือสิ่งของถือว่าไม่สุภาพ แต่จะใช้หัวแม่มือชี้แทน และจะไม่ใช้มือซ้ายในการส่งของให้ผู้อื่น สตรีเวลานั่งจะไม่ให้เท้าชี้ไปทางผู้ชาย และไม่ส่งเสียงหรือหัวเราะดัง

๒. ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ภาษาราชการของบรูไนคือภาษามาเลย์ ซึ่งเป็นภาษาที่ชาวบรูไนใช้กัน มากเนื่องจากชาวบรูไนร้อยละ ๖๖ มีเชื้อสายมาเลย์ อย่างไรก็ตาม ชาวบรูไนส่วนใหญ่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ และสามารถใช้อังกฤษในการติดต่อธุรกิจได้เช่นกัน รวมไปถึงภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาที่มีการใช้กันมาก เนื่องจากมีชาวบรูไนเชื้อสายจีนอยู่ถึงร้อยละ ๑๑ การเรียนรู้ภาษามาเลย์จะช่วยสร้างความประทับใจให้คู่เจรจาชาวบรูไนได้

๓. การรับประทานอาหารร่วมกับชาวบรูไน โดยเฉพาะคู่เจรจาที่เป็นชาวมุสลิมควรระมัดระวังการสั่งอาหารที่เป็นเนื้อหมูและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เนื่องจากผิดหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลาม และอาจขอให้คู่เจรจาชาวบรูไนช่วยเลือกร้านอาหาร ทั้งนี้บรูไนไม่มีวัฒนธรรมการให้ทิปในร้านอาหาร ในกรณีที่เป็นการรับประทานอาหารขนาดใหญ่จะมีการเก็บค่าบริการเพิ่มร้อยละ ๑๐ อยู่แล้ว

๘. วัฒนธรรมประเทศกัมพูชา

ศาสนา ในสมัยโบราณชาวกัมพูชานับถือภูตผี และเชื่อในเวทย์มนต์คาถาต่าง ๆ เช่นเดียวกับคนในสมัยโบราณอื่น ๆ ต่อมาแม้ชาวกัมพูชาจะได้นับถือศาสนาต่าง ๆ แล้วก็ตาม แต่ในส่วนลึกของจิตใจก็ยังคงภูตผีและไสยศาสตร์อยู่ ก่อนที่คอมมิวนิสต์จะเข้าปกครองประเทศ ประชาชนชาวกัมพูชานับถือศาสนาพุทธ เป็นฝ่ายเถรวาท ร้อยละ ๙๕ ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก และนิกายโปรเตสแตนต์ ส่วนศาสนาอิสลามนั้นพวกที่นับถือได้แก่ ผู้ที่มีเชื้อสายแขกจาม และเชื้อสายมลายู

๙. วัฒนธรรมประเทศพม่า

ศาสนา

สภาพพม่าเป็นประเทศที่มีประชากรมาจากเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ ถึง ๑๓๕ เผ่าพันธุ์ ประกอบด้วยเชื้อชาติหลัก ๆ ๘ กลุ่ม คือ พม่าไทยใหญ่ กระเหรี่ยงยะไข่ จีนมอญ และอินเดีย ตามลำดับ พม่าบัญญัติให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เนื่องจากมีผู้นับถือศาสนาพุทธอยู่ในประเทศมากถึง ๘๙% ซึ่งเป็นพุทธนิกายเถรวาทหรือหินยาน ส่วนศาสนาอื่นๆ ในพม่า รวมถึงศาสนาคริสต์ อิสลาม ฮินดู และอื่น ๆ อีกเล็กน้อย

สังคม วัฒนธรรม และความเป็นอยู่

วัฒนธรรมของพม่า ได้รับอิทธิพลทั้งจากจีน อินเดีย และไทยมาช้านาน ดังสะท้อนให้เห็นในด้านภาษา ดนตรี และอาหาร สำหรับศิลปะของพม่านั้น ได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีและพระพุทธรูปนิกายเถรวาทมาตั้งแต่ครั้งโบราณ

นโยบายด้านสังคมและวัฒนธรรมของพม่าให้ความสำคัญต่อการยกระดับจิตใจและศีลธรรมของประชาชน การรักษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประจำชาติและเน้นความรักชาติ รัฐบาลพม่าไม่ส่งเสริมให้ประชาชนพม่ารับวัฒนธรรมต่างชาติโดยเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตก มีการปิดกั้นเสรีภาพของสื่อมวลชนซึ่งทำให้ประชาชนไม่มีข้อเปรียบเทียบกับความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของประชาชนประเทศอื่นซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลพม่าสามารถควบคุมและปกครองประเทศได้อย่างมั่นคงมากขึ้น แต่ในปัจจุบันนี้ วัฒนธรรมพม่าได้รับอิทธิพลจากตะวันตกมากขึ้น ซึ่งเห็นได้ชัดจากเขตชนบทของประเทศด้านการแต่งกาย ชาวพม่าทั้งหญิงและชายนิยมนุ่งโสร่ง เรียกว่า ลองยี ส่วนการแต่งกายแบบโบราณเรียกว่า ลุนตยาอซิก

ความเป็นอยู่ในพม่า มีความสะดวกเฉพาะอยู่ในกรุงย่างกุ้งและเมืองใหญ่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น ในกรุงย่างกุ้งมีโรงแรมชั้นดีได้มาตรฐานหลายแห่ง สำหรับผู้ที่จะไปอยู่เพื่อทำงานหรือประกอบธุรกิจมีที่พักให้เลือกทั้งบ้านเช่า หรือ Serviced apartment การอยู่พาร์ทเมนท์มีข้อดีในแง่ที่ผู้เช่าไม่ต้องกังวลปัญหาไฟฟ้าและน้ำประปา แต่ค่าเช่าค่อนข้างสูง ส่วนสินค้าอุปโภคบริโภคในกรุงย่างกุ้งหาซื้อได้ทั่วไป โดยมีสินค้าที่นำเข้าจากไทยหลายอย่างและในกรุงย่างกุ้งมีร้านอาหารไทยหลายร้าน

สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมมีผลกระทบในทางบวกต่อช่องทางการตลาดของสินค้าไทยทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมพม่าและไทยมีจุดร่วมเหมือนกัน คือศาสนาพุทธเป็นศาสนาหลักประจำชาติทำให้มีวิถีชีวิตความเชื่อการทำบุญประเพณีต่าง ๆ คล้ายคลึงกับประเทศไทยและชาวพม่าที่เป็นชนกลุ่มน้อย เช่นไทยใหญ่หรือกระเหรี่ยงสามารถสื่อสารภาษาไทยเข้าใจกันได้ดี สภาพแวดล้อมด้านสังคมและวัฒนธรรมนี้ถือเป็นอีกปัจจัยหลักปัจจัยหนึ่งเพราะแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมทางเลือกซื้อหรือบริโภคสินค้าของกลุ่มลูกค้าชาวพม่ามีค่านิยมในการ

บริโภคสินค้าในลักษณะที่ค่อนข้างยึดติดกับตราสินค้าหรืออาจเรียกได้ว่าเป็นผู้บริโภคที่มีความจงรักภักดีต่อตราสินค้า (Brand Royalty) ในระดับสูงถึงสูงมากและไม่นิยมที่จะลองสินค้าประเภทใหม่ ๆ หากไม่แน่ใจในเรื่องของคุณภาพ (รูปสี่ กลิ่นรส) เหตุที่กล่าวเช่นนี้ คือพฤติกรรม การซื้อสินค้า ชาวพม่าจะระบุชื่อขนาดต่อผู้ขายทันทีหรือหากต้องหยิบสินค้าเองจะเดินไปหยิบสินค้าที่ชั้นวางของพื้นที่เป้าหมายทันทีโดยไม่ได้เดินมองหาหรือเทียบเคียงกับสินค้าทดแทนยี่ห้ออื่น ๆ ดังนั้น การบริโภคของชาวพม่ายังคงยึดติดกับสินค้าในรูปแบบเดิมที่เป็นที่นิยมอยู่แล้วซึ่งก็คือสินค้าจากประเทศไทยที่ชาวพม่ารับรู้และเชื่อมั่นว่าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพดีแม้จะมีราคาสูงก็ตาม

๑๐. วัฒนธรรมประเทศมาเลเซีย

ในประเทศมาเลเซีย ดินแดนที่มีประชากรมุสลิมเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในภูมิหลังในการเข้ามาของอิสลาม โดยอาณาจักรมะละกา ดินแดนส่วนหนึ่งในประเทศมาเลเซียเป็นรัฐโบราณ รัฐแรก ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับเอาอิสลามขึ้นมาเป็นศาสนาประจำรัฐ และมีอิทธิพลภายในราชสำนักของอาณาจักรมะละกา

ภายหลังการได้รับเอกราชจากอังกฤษโดยสมบูรณ์เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๗ มาเลเซียได้กลายเป็นรัฐที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย แต่ก็มี ความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองของมาเลเซียให้ เป็นไปตามระบอบของอิสลาม ความพยายามเหล่านี้เริ่มเด่นชัดในช่วงทศวรรษ ๑๙๗๐ หรือชื่อเรียกปรากฏการณ์ในครั้งนั้นกันอย่างทั่วไปว่า การเคลื่อนไหวในการเชิญชวน (หรือว่าปรากฏการณ์ ตะวะฮ) เป็นช่วงเวลา ที่การทำงาน การเผยแพร่อิสลามมีการดำเนินงานอย่างชัดเจนมากขึ้น จากปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ดังกล่าวคือ เกิดจากเหตุการณ์วิกฤติน้ำมัน จากการที่ชาติอาหรับผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของโลกมีมติในการลดการส่งออกน้ำมัน ส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีมูลค่าที่สูงขึ้นและได้สร้างความมั่งคั่งให้ผู้ส่งออกน้ำมัน ผลตามมาหลังจากนั้นคือ การให้การสนับสนุนจากชาติอาหรับเกี่ยวกับกิจการทางศาสนา และการสนับสนุนให้ทุนการศึกษาไปศึกษาต่อในประเทศตะวันออกกลาง

มาเลเซีย (Malaysia) เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ส่วน โดยมีทะเลจีนใต้กั้น ส่วนแรกคือ คาบสมุทรมลายู มีพรมแดนทิศเหนือติดประเทศไทย และทิศใต้ติดกับสิงคโปร์ ส่วนที่สองคือ ทางเหนือของเกาะบอร์เนียว มีพรมแดนทิศใต้ติดอินโดนีเซีย และมีพรมแดนล้อมรอบประเทศบรูไน มาเลเซียเป็นสมาชิกก่อตั้งของกลุ่มประเทศอาเซียน

การแสดงประเพณีรำรำของชาวมาเลเซีย เช่น

๑. **ระบำซาปิน** เป็นการแสดงฟ้อนรำหมู่ ซึ่งเป็นศิลปะพื้นเมืองของชาวมาเลเซียโบราณ ตามประวัติเกิดขึ้นก่อนในดินแดนอาระเบีย และต่อมาได้มีคนนำมาเผยแพร่ในมาเลเซีย ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ เป็นต้นมา ชาวบ้านทางภาคเหนือและตะวันตกของแหลมมลายูนิยมชมชอบ

การพ้อนรำแบบนี้มาก การแสดงระบำชาปินมีผู้แสดง ๑๒ คน แบ่งเป็นหญิงชายจำนวนเท่ากัน ฝ่ายละ ๖ จับคู่เต้นกันเป็นกลุ่ม ใช้การยกเท้ายกขาพร้อมกันเป็นจังหวะ เครื่องแต่งกายเป็นแบบเรียบ ๆ ชายใส่หมวกอิสลามหรือหมวกแขก ใส่เสื้อกั๊ก นุ่งโสร่ง หญิงนุ่งกระโปรง เสื้อรัดรูป มีผ้าแพรคลุมศีรษะ เต้นรำตามจังหวะดนตรี ซึ่งบรรเลงจากเข้าไปหาเร็ว เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในการแสดงระบำชาปินนี้ คือ กีตาร์แบบอาระเบียน หรือชื่อภาษาฝรั่งว่า Gambus กีตาร์ชนิดนี้คล้าย ๆ แบนโจ นักดนตรีคนหนึ่งจะถือไว้ระหว่างอก ดัดไปด้วย เต้นสลับเท้าไปด้วย นอกจากกีตาร์แล้ว เครื่องดนตรีอื่น ๆ ก็มีใช้ให้จังหวะคือกลองเล็ก ๒ หน้า ที่ใช้ตีด้วยฝ่ามือ กลองชนิดนี้มีชื่อเรียกว่า Maruas ให้จังหวะนำกีตาร์

๒. ระบำโรดัต เป็นการเต้นรำพื้นเมือง ชุดนี้เป็นการเต้นในเทศกาลประเพณีทางศาสนา ครั้งแรกนิยมใช้แสดงโดยผู้ชายล้วนๆ ต่อมาวิวัฒนาการมาเป็นแบบสากล คือ ใช้ทั้งหญิงและชายแสดงเป็นกลุ่มรวมกัน เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในการเต้นรำโรดัต คือ กลอง ๒ หน้าลูกเล็ก ๆ ที่มีชื่อว่า คาปัต (Kapat) ตีกันให้จังหวะเท้าของผู้เต้น นอกจากกลองแล้วก็มีหีบเพลงบรรเลงด้วยการแสดงชุดนี้จะช้าไม่รวดเร็วเป็นลักษณะเล่นเท้าธรรมดา

๓. ระบำอาซัด เป็นการรำอวยพรที่เก่าแก่ในราชสำนักของมาเลเซียในโอกาสที่ต้อนรับราชอาคันตุกะ หรือบุคคลสำคัญของราชสำนัก นอกจากนั้นยังใช้ในการแสดงละครมโหรีด้วย

บทที่ ๔

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

สถานที่ท่องเที่ยวประเทศสิงคโปร์

ท่าเรือคลาร์ก (Clarke Quay)

เป็นที่หนึ่งที่รู้จักกันดีในสิงคโปร์ ถ้ายังไม่เคยได้สัมผัสกับบรรยากาศของ Clarke Quay ถือว่ายังไม่ได้มาถึง พื้นที่ที่มีแต่ความสนุก ผสมผสานกันระหว่างร้านค้าที่เรียบง่ายสบาย ๆ และร้านอาหาร คาเฟ่ต่าง ๆ แม่น้ำของสิงคโปร์จากปี ๑๙๗๗ จนถึง ๑๙๘๗ เป็นมรดกวัฒนธรรมในตอนกลางวัน และเป็นสถานบันเทิง

สิงคโปร์ ไชน่าทาวน์ (Singapore Chinatown)

Chinatown เป็นแหล่งบ่มเพาะทางวัฒนธรรมของคนจีนในสิงคโปร์ เริ่มตั้งแต่คนจีนเดินทาง มาด้วยเรือเล็ก ๆ เก่า ๆ ของพวกเขาเพื่อเข้ามาเทียบท่าในปี ๑๘๒๐ เยี่ยมชมย่าน Chinatown เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมแบบองค์รวมและเรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใหญ่ที่สุดของสิงคโปร์ ที่แสดงออกมาในงานสถาปัตยกรรม

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิงคโปร์ (National Museum of Singapore)

เราได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์เมื่อ ๑๙๑ ปีก่อนมีเพียงวัฒนธรรมเดียวประเทศเดียว ซึ่ง the National Museum of Singapore แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของ Singapore จากหมู่บ้าน ชาวประมงเล็ก ๆ จนกลายเป็นเมืองใหญ่แสนศิวิลย์ในวันนี้ ตั้งอยู่ใจกลางเมือง ณ ๙๓ ถนน Stamford Road

สวนพฤกษศาสตร์สิงคโปร์ (Botanical Garden)

การตกแต่งสวนด้วยความใส่ใจของ the Singapore Botanic Gardens เป็นเหมือนสวนที่มีชีวิต เป็นปอดของเมืองสิงคโปร์ เปรียบได้กับการทำสวนในเมืองใหญ่ ทะเลสาบทั้ง ๓ แห่งและพื้นที่ เปิดของสวนครบครันด้วย ส่วนการประดับประดาด้วยกล้วยไม้ และมีสวนป่าฝนเพียงไม่กี่แห่งในเมือง ใน the Eastern Hemisphere

ลิตเติล อินเดีย สิงคโปร์ (Little India Singapore)

Little India บ่งบอกได้ถึงคนอินเดียที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานใน Singapore, เป็นพื้นที่ทางการค้าที่ คึกคักมาก่อนมีทั้ง การซื้อขายปศุสัตว์, เสื้อผ้า, อุปกรณ์ทอง เงิน, เครื่องเทศ และน้ำหอม ยังคง

หลงเหลือกลิ่นไอของคนอินเดียโบราณอยู่ย่นนี้ ถ้าเดินเข้าไปใน Little India, แน่ใจว่าจะได้เห็นถึงบรรยากาศของถนน

รีสอร์ท เวิลด์ เซ็นโตซ่า (Resorts World Sentosa)

Resorts World Sentosa เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของสิงคโปร์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้จำนวนไม่น้อยเลยทีเดียว พัฒนาโดย Genting Singapore และพื้นที่ตั้งรีสอร์ทบนเกาะ Sentosa, Resorts World Sentosa มีความสนุกและความสุขมอบให้กับนักท่องเที่ยว รวมถึงการได้เข้าเล่นเครื่องเล่นและสนุกกับเรื่องราวต่าง ๆ

เซ็นโตซ่า (Sentosa)

ตั้งอยู่ทางชายฝั่งทางตอนใต้ของสิงคโปร์ Sentosa Island เป็นชายหาดเขตร้อนในสิงคโปร์ และมี short-getaway location เป็นเมืองที่อยู่ใกล้ ๆ กับ Disneyland คนสิงคโปร์และนักท่องเที่ยวชอบที่จะรวมกลุ่มกันเพื่อมาพักผ่อนที่ชายหาดแสนสุขสดชื่น เดินทางไปเที่ยวชมสิ่งที่น่าสนใจในที่นี่คือ

มารินาเบย์แซนด์ (Marina Bay Sands)

จากสถานที่ตั้งของโรงแรมที่อยู่ใจกลางเมือง และเป็นจุดเด่นที่สุดในย่านนั้นของประเทศ Singapore, Marina Bay Sands ได้รับการพัฒนาโครงการโดย Las Vegas Sands เป็นบริษัทร่วมทุนเพื่อทำรีสอร์ทคาสิโนที่ใหญ่ที่สุดในสิงคโปร์แห่งแรกโดยจะมีคาสิโนให้นักท่องเที่ยวหรือนักเสี่ยงโชคได้เล่นกัน

สถานที่ท่องเที่ยวในประเทศฟิลิปปินส์

สวนไรซาล

สวนไรซาล (Rizal Park) หรือมีอีกชื่อว่า ลูเนตา (Luneta) เป็นสวนหย่อมขนาดใหญ่ของเมือง และเป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์ โฮเซ่ ไรซาล (Jose Rizal) ซึ่งเป็นผู้นำในการปลดแอกฟิลิปปินส์จากสเปนในช่วง ค.ศ.1896-1898 และในบริเวณเดียวกันก็เป็นจุดที่ฟิลิปปินส์ประกาศอิสรภาพเหนือสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1941 ด้วย

มะนิลา

กรุงมะนิลา เมืองหลวงของประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศซึ่งขึ้นชื่อในเรื่องของการร้องรำทำเพลง ประชาชนรักเสียงเพลงและความสนุกสนาน มะนิลาคือศูนย์กลางของเขตมหานครที่มีประชากรมากกว่า 10 ล้านคน ตั้งอยู่บนชายฝั่งตะวันออกของอ่าวมะนิลา (Manila Bay) บนเกาะลูซอนซึ่งเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดและตั้งอยู่ทางเหนือสุดของฟิลิปปินส์ เป็นเมืองที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ และ

เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา และอุตสาหกรรมของประเทศ หลังผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมือง นำท่านเดินทางเข้าสู่ที่พัก BAYVIEW PARK HOTEL 4 ดาว หรือเทียบเท่า

ป้อมซานติเอโก (Fort Santiago)

ป้อมซานติเอโก (Fort Santiago) ซึ่งเป็นด่านแรกที่ป้องกันการโจมตีจากข้าศึก ที่เข้ามาทางปากแม่น้ำปาซิก จากอ่าวมะนิลา ป้อมแห่งนี้ถูกทำลายจากการโจมตีของกองทัพสหรัฐ ต่อมาได้บูรณะซ่อมแซมเพื่อให้เป็น “ปูชนียสถานแห่งเสรีภาพ” (Shrine of Freedom) บริเวณรอบป้อมมีสวนหย่อม รายล้อมโดยมีรถม้าให้บริการ พาชมรอบบริเวณ บริเวณดังกล่าว ยังมีสถานที่คุ้มซังนักโทษที่อยู่บริเวณริมแม่น้ำปากแม่น้ำปาซิก และส่วนหนึ่งของป้อมนี้ ถูกทำเป็นสนามกอล์ฟอย่างสวยงาม

ตาอัล

ทะเลสาบชื่อ ตาอัล ซึ่งมีภูเขาไฟอยู่กลางทะเลสาบด้วย บนภูเขานี้มีชุมชนที่อยู่อาศัย บ้านพักตากอากาศ และร้านอาหารหลายร้าน อากาศเย็นสบาย วิิวสวย ทางตอนบนของมะนิลา มีสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่นิยมมากอยู่แห่งหนึ่งเรียกว่า ทะโกไต ที่นั่นมีทะเลสาบขนาดใหญ่ มีเทือกเขาล้อมรอบ ในทะเลสาบก็มีเกาะเล็กๆ สองสามเกาะ และที่สำคัญที่สุดคือมี ภูเขาไฟที่เล็กที่สุดและอันตรายที่สุดชื่อว่า TAAL VOLCANO ภูเขาไฟนี้ยังไม่ดับสนิทเพราะฉะนั้นจึงมีโอกาสระเบิดขึ้นมาได้ทุกเมื่อ นี่แหละอาจเรียกได้ว่าเป็นเสน่ห์แบบสวยประหลาดของภูเขาไฟลูกนี้

โอเชียนปาร์ค

โอเชียนปาร์ค เป็นโอเชียนปาร์คขนาดใหญ่ที่ด้านในจะได้สัมผัสถึงความสนุกของสัตว์ทะเลนานาชนิดหลากหลายสายพันธุ์ มีปลามากมายให้ได้ชมอย่างตื่นตา ตื่นใจ มีสัตว์น้ำแปลก ๆ ที่หาชมได้ยาก รวมถึงมีแนวปะการังเทียมที่จัดแสดงไว้ได้อย่างเหมือนจริง และภายในโอเชียนปาร์คที่หาชมได้ยาก รวมถึงมีแนวปะการังเทียมที่จัดแสดงไว้ได้อย่างเหมือนจริง และภายในโอเชียนปาร์คมีจุดเด่นที่น่าสนใจอยู่ตรงที่มีทางเดินยาวกว่า 25 ม. คล้ายกับที่สยามโอเชียนเวิร์ด ห้างสยามพารากอนของไทยเรา ซึ่งภายในอุโมงค์นี้มีปลาจำนวนมากมายแหวกว่ายไปมาให้ได้ชมกันแบบใกล้ๆ ไม่ว่าจะ เป็นปลาฉลาม ปลากระเบน

อินทรามูรอส

อินทรามูรอส (Intramuros) มีลักษณะเป็นป้อมปราการและกำแพงคูเมือง เป็นศูนย์กลางในการปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม ศาสนา และการค้าในช่วงศตวรรษที่ 16 ถึงปลายศตวรรษที่ 19 ภายในพื้นที่ ประมาณ 395 ไร่ที่ล้อมรอบด้วยกำแพงหินสูง ประกอบไปด้วยที่อยู่อาศัย โบสถ์ โรงเรียน และสถานที่ราชการ รวมทั้งสถานที่น่าชม

โบสถ์ซาน อากุสติน

โบสถ์ซาน อากุสติน (San Agustin) ซึ่งเป็นโบสถ์ที่มีสถาปัตยกรรมทรงสเปน ที่สง่างาม สร้างขึ้นในปี 1599 โบสถ์แห่งนี้ สร้างขึ้นเป็นครั้งที่สาม โดยสองครั้งแรกถูกไฟไหม้ไป

มาคาตี

มาคาตี (Makati) แหล่งช้อปปิ้งที่มีชื่อเสียงและเป็นย่านธุรกิจชั้นนำของกรุงมะนิลา ที่มีโรงแรมระดับ 5 ดาวมากมาย รวมไปถึง ห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ ถึง 4 แห่ง โดยปกติร้านค้าจะเปิดเวลา 10.00-20.00 น. ขอแนะนำร้านค้าที่เหมือนกับร้านโชว์ห่วยบ้านเรา ซึ่งเป็นกิจการภายในครอบครัว เรียกว่า Sari Sari Store ซึ่งจะอยู่ตามหัวมุมถนนต่าง ๆ

ปักซังฮัน

ปักซังฮัน (Pagsanjan) ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นยอด นักท่องเที่ยวส่วนมากจะมาเปลี่ยนชุดเพื่อว่ายน้ำ หรือกางเกงขาสั้น เล่นน้ำตกปักซังฮัน แล้วทวนน้ำขึ้นไปกับเรือ ซึ่งท่านจะเพลิดเพลินกับการผจญภัยกับการนั่งเรือทวนน้ำ เรือบันกา ซึ่งบ่อยครั้งอาจจะเกยตื้น หรือติดแก่งจนทำให้คนเรือต้องลงมาผลักหรือยกเรือเพื่อไปชมน้ำตก พร้อมทั้งได้ชื่นชมความสดชื่นของน้ำที่ไหลผ่าน ชมความสวยงามของธรรมชาติ ที่สรรค์สร้างได้อย่างลงตัว ในตอนล่องเรือผ่านน้ำเชี่ยวขากลับนั้น จะรู้สึกสนุกตื่นเต้นอย่างบอกใครเลยทีเดียว พร้อมทั้งเปิดประสบการณ์ใหม่ที่ไม่เคยลืม เรือจะไหลล่องเข้าสู่โตรกธาร ผ่านน้ำตกเล็ก ๆ ที่ลือเลื่องระยิบระยับและตะไคร่น้ำสีเขียวสด ผาสองข้างทางสูงเกือบ 100 เมตร ลมสงบนิ่ง ขณะที่ป่าส่งเสียงครางมาแผ่ว ๆ แวะซื้อขนมขึ้นชื่อ “พายมะพร้าวอ่อน” แสนอร่อย ที่เต็มไปด้วยเนื้อมะพร้าวอ่อนหนานุ่ม

ลูซอน (Luzon)

ลูซอน (Luzon) เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการเมืองมากที่สุดของประเทศฟิลิปปินส์ และเป็นหนึ่งในกลุ่มเกาะทั้งสามกลุ่มของประเทศ (อีกสองกลุ่มได้แก่ วิซายัน และมินดาเนา) โดยกลุ่มเกาะลูซอน ได้แก่ ตัวเกาะลูซอนเอง รวมทั้งหมู่เกาะบาตันและหมู่เกาะบาบูยันทางทิศเหนือ และเกาะต่าง ๆ ทางทิศใต้ ได้แก่ เกาะกาดันตันเนส เกาะมารินดูเก เกาะมัสบาเต เกาะรอมบลอน และเกาะมินโดโร

เกาะโบราเคย์ (Boracay Island)

เกาะโบราเคย์ (Boracay Island) เกาะสวรรค์อันลือชื่อของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศฟิลิปปินส์ (Philippines) และเป็นอีกหนึ่งจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่เราอยากแนะนำให้ท่านไปเยือนสักครั้ง โดยเกาะโบราเคย์นั้นตั้งอยู่ห่างจากกรุง

มะนิลา (Manila) เมืองหลวงของประเทศ ฟิลิปปินส์ไปทางทิศใต้ประมาณ ประมาณ 315 กม. (196 ไมล์)

สถานที่ท่องเที่ยวประเทศบรูไน

บรูไนมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย ดังต่อไปนี้

เมืองบันดาร์เสรีเบกาวัน

ปัจจุบันกรุงบันดาร์เสรีเบกาวันเป็นศูนย์กลางการเงินธุรกิจการค้า และการอุตสาหกรรมของประเทศ ทั้งยังเป็นสถานที่ผลิตน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติด้วย เมืองหลวงของบรูไนเป็นที่ตั้งสถานที่สำคัญของประเทศ เช่น พระราชวังหลวง ศูนย์ประวัติศาสตร์บรูไนพิพิธภัณฑสถานบรูไน สุเหร่าที่ใหญ่ที่สุดในโลกตะวันออกคือ มัสยิดโอมาร์ อาลี ไซฟัดดิน และ กำแพงเอเยอร์ หมู่บ้านดั้งเดิมของชาวบรูไนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำบรูไน

น้ำพุเต็นระบำ

น้ำพุบรูไน คือ การแสดงที่มีการจัดขึ้นทุกคืน ณ ใจกลางเมืองประเทศบรูไน ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวกลางคืนที่มีความงดงามอีกสถานที่หนึ่งของบรูไน น้ำพุเต็นระบำอันงดงามนี้มีความสูงถึง ๑๘ เมตร พร้อมกับอนุสาวรีย์แก้วเจียรไนเพชรเม็ดใหญ่ที่สุดในโลก ดังนั้นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้จึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวโดดเด่นมากในเวลากลางคืนเนื่องจากการแสดงที่แปลกใหม่อยู่ทุกคืนจึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ได้รับความนิยมมากในหมู่ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวบรูไนและชาวต่างชาติเอง

อนุสาวรีย์แก้วเจียรไนเพชรเม็ดใหญ่ที่สุดในโลก

มัสยิดโอมาร์ อาลี ไซฟัดดิน

กรุงบันดาร์เสรีเบกาวันเป็นเมืองเดียวของบรูไนที่เรียกว่าเมืองได้อย่างแท้จริง บันดาร์เสรีเบกาวันเป็นเมืองสวยสะอาด ถนนในเมืองกว้างขวางและมีตึกรามบ้านเรือนทันสมัย มีสุเหร่าขนาดใหญ่อยู่กลางเมือง คือมัสยิดโอมาร์ อาลี ไซฟัดดิน ในบริเวณสุเหร่ามีสระชุกขนาดใหญ่ประดับสถานที่ให้ดูเด่นสง่างาม ภายในสุเหร่าปูพื้นด้วยหินอ่อนจากอิทาลี และปูพรมสั่งทอพิเศษผืนใหญ่หมึมา นับว่าเป็นศูนย์รวมชาวมุสลิมในบรูไนและเป็นสถานที่ที่สำคัญที่สุดของศาสนาอิสลามในบรูไน

สุสานทหารสัมพันธมิตร

สวนสันติภาพ ที่สร้างขึ้นเพื่อให้เห็นถึงความสันติ มิควรมีสงคราม

กัมปงไอเยอร์ หมู่บ้านกลางน้ำที่ใหญ่ที่สุดในโลก

กัมปงไอเยอร์ หมู่บ้านกลางน้ำที่ใหญ่ที่สุดในโลก ชมศิลปะการสร้างบ้านเรือนนับพันบริเวณปากแม่น้ำบรูไน และการคมนาคมอันแปลกตา พร้อมรับประทานของว่าง อันเป็นขนมท้องถิ่น และน้ำชา ชาวยุโรปในยุคแรกที่เข้ามาที่บรูไน เรียกขานหมู่บ้านกลางน้ำนี้ว่า เวนิซแห่งตะวันออก มีบ้านแบบพื้นเมืองปลูกสร้างไว้มากมาย หมู่บ้านกลางน้ำนี้ก็มีสาธารณูปโภคครบครัน ทั้งโรงเรียน สถานีอนามัย สถานีตำรวจ ร้านค้า และอีกกิจการที่ทำให้กัมปงไอเยอร์มีเสน่ห์และน่าพิสมัยต่อสายตาของผู้มาพบเห็น

สถานที่ท่องเที่ยวประเทศอินโดนีเซีย

เกาะบาหลิ (Bali)

คงไม่มีใครไม่รู้จักหรือไม่เคยได้ยินชื่อ เกาะบาหลิ เกาะที่ได้รับความนิยมสูงสุดแห่งหนึ่งของโลก และได้รับรางวัลในด้านการท่องเที่ยวมาโดยตลอด อาจเพราะภูมิประเทศที่มีความงดงามความหลากหลาย ทั้งชายฝั่งทะเล ชายหาดในเขตร้อนชื้น นาข้าวที่เขียวขจีลวดลายไปตามทางเป็นขั้น และภูเขาไฟตามไหล่เขา ซึ่งทั้งหมดทั้งหมดนี้ ได้สรรค์สร้างทัศนียภาพที่มีฉากหลังอันเป็นสีสันแห่งความงดงาม จิตวิญญาณที่แสนลึกซึ้งและความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมฮินดู มากไปกว่านั้นผู้คนในประเทศยังมีความเป็นกันเองต่อแขกผู้มาเยือน

วัดบุโรพุทโธ (Borobudur)

วัดบุโรพุทโธ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือห่างออกไป ๔๐ กิโลเมตร ของเมืองยอร์กยาการ์ตา บนเกาะชวา ถูกนับว่าเป็นวัดแห่งศาสนาพุทธที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลก ซึ่งวัดแห่งนี้ใช้เวลาในการสร้างประมาณ ๗๕ ปี สร้างขึ้นในช่วงประมาณศตวรรษที่ ๘ และ ๙ ในอาณาจักรไศเลนทรา โดยใช้อิฐบล็อกประมาณ ๒ ล้านก้อน สร้างสถานที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ขึ้นมาจนมีขนาดใหญ่มหึมา หลังจากนั้นไม่นาน วัดบุโรพุทโธ ก็ถูกทิ้งไว้ไม่ได้รับการดูแล ในศตวรรษที่ ๑๔ ด้วยเหตุใดก็ยังเป็นปริศนาอยู่ และจากนั้นวัดแห่งนี้ก็ถูกซ่อนอยู่ภายใต้ชั้นขี้เถ้าภูเขาไฟมานานับร้อยปี

อุทยานแห่งชาติโคโมโด (Komodo National Park)

อุทยานแห่งชาติโคโมโด ตั้งอยู่ใกล้หมู่เกาะซุนดาน้อย ประกอบด้วยเกาะใหญ่ ๆ ๓ เกาะ คือ เกาะโคโมโด เกาะริงกา และเกาะปาดาร์ และยังมีเกาะเล็ก ๆ อีก ๒๖ เกาะ ซึ่งชื่อของเกาะนั้น

ตั้งตามชื่อมังกรโคโมโด สัตว์เลื้อยคลานที่ใหญ่ที่สุดอาศัยอยู่ โดยที่เจ้ามังกรนี้สามารถตัวใหญ่ได้ถึง ๓ เมตร หรืออาจยาวมากกว่านั้น และมีน้ำหนักมากกว่า ๗๐ กิโลกรัม แม้ว่ามันจะกินซากศพของสัตว์ที่ตายแล้วก็ตาม แต่พวกมันก็ยังได้ชื่อว่าเป็นยอดนักล่าที่น่าเกรงขาม และยังคงล่าเหยื่ออย่างนกและสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม แต่ไม่ค่อยโจมตีมนุษย์สักเท่าไร

เกาะกิลี (Gili Islands)

สำหรับ เกาะกิลี เป็นแหล่งพักผ่อนอีกแห่ง ที่นักท่องเที่ยวนิยมมา โดยเป็นเกาะที่มีหมู่เกาะขนาดเล็กอีก ๓ เกาะ คือเกาะทราวานกัน เกาะกิลี เมโน และเกาะกิลี แอร์ หมู่เกาะแห่งนี้ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการผ่อนคลาย เอนตัวลงนอนพักผ่อนริมหาดทรายขาวนวล และเพลิดเพลินไปกับคาเฟ่ริมหาดที่เล่นดนตรีเร็กเก้คลอเคล้า โดยที่ไม่มีเสียงรถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์มารบกวนช่วงเวลาแห่งความสุขแน่นอน

โทรจาแลนด์ (Torajaland)

โทรจาแลนด์ เป็นพื้นที่เขตบริเวณที่สูงทางตอนใต้ของเกาะสุลาเวสี ซึ่งเป็นบ้านของชาวโทรจา และในโทรจาแลนด์นี้เองมีบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ แฝมยังเป็นทีเตะตาแก่ผู้พบเห็นเป็นอย่างมาก คือหลังคาบ้านจะมีขนาดใหญ่ ลักษณะเป็นมุมแหลม ๒ ด้าน เว้าตรงกลางลงมา เป็นที่รู้จักกันในนาม ทองโคนัน (Tongkonan) แต่ความสวยก็ปนมากับความสยอง เพราะบ้านหลังนี้เอาไว้เก็บศพเพื่อทำพิธี หลังจากมีคนตายแล้วก็นำร่างมาเก็บไว้ในบ้านนี้อยู่หลายวัน จนกว่าจะถึงพิธีศพ และคนตายก็จะถูกฝังที่รังเล็ก ๆ ในโพรงต้นไม้

บุนาเคน (Bunaken)

บุนาเคน ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเกาะสุลาเวสี ซึ่งเป็นที่โปรดปรานของผู้รักท้องทะเลอย่างแท้จริง เพราะเป็นบริเวณที่เหมาะสมกับการดำน้ำมากที่สุดในอินโดนีเซีย เกาะแห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานทางทะเลของบุนาเคน ที่ซึ่งคุณจะได้เห็นเหล่าปลาชนิดต่าง ๆ มากมายกว่า ๗๐ สายพันธุ์ที่อาศัยอยู่ทางมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันตก โดยที่ช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการไปดำน้ำที่บุนาเคน คือ ช่วงเดือนเมษายน และเดือนพฤศจิกายน

ภูเขาไฟโบรโม (Mount Bromo)

ภูเขาไฟโบรโม อยู่ในเทือกเขาเทงเกอร์ ในทางตะวันออกของเกาะชวา ซึ่งปัจจุบันภูเขาไฟแห่งนี้ยังคงคุกรุ่นอยู่ โดยปล่องภูเขาไฟมีความสูงอยู่ที่ ๒,๓๒๙ เมตร แม้ภูเขาแห่งนี้จะไม่ใช่อูภูเขาไฟที่สูงที่สุด

แต่ก็เป็นภูเขาที่เป็นที่รู้จักมากที่สุด และเป็นอีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอีกแห่ง

หุบเขาบาเลียม (Baliem Valley)

หุบเขาบาเลียม อยู่ในเขตบริเวณที่สูงทางทิศตะวันตกของนิวกินี หากมองแบบผิวเผิน ๆ จะพบว่าที่แห่งนี้คล้ายกับโลกยุคหิน รู้ไหมว่าที่หุบเขาแห่งนี้ไม่เคยมีใครรู้จักจนกระทั่งปี ๑๙๓๘ มีนักบินลาดตระเวนจากฮอลแลนด์ มาพบหุบเขาแห่งนี้โดยบังเอิญ โดยที่หุบเขาบาเลียมมีเมืองหลักอย่าง วาเมนา ซึ่งมีคนท้องถิ่นที่เรียกกันว่า ดานี อาศัยอยู่ และในทุก ๆ วันจะก็มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวดานี ซึ่งนักท่องเที่ยวก็จะได้รับการต้อนรับอันแสนอบอุ่นจากชนพื้นเมืองเหล่านี้อีกด้วย

อุทยานตันจิง พูทิง (Tanjung Puting)

อุทยานตันจิง พูทิง ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว จังหวัดกาลิมันตัน ในอินโดนีเซีย และเป็นอุทยานที่ได้รับความนิยมจากบรรดาบริษัททัวร์ท้องถิ่นทั้งหลาย ที่นำเสนอทัวร์เดินทางชมโดยเรือ เพื่อชื่นชมชีวิตของสัตว์ป่าและเข้าชมศูนย์วิจัยต่าง ๆ แต่สิ่งที่ได้รับความนิยมสูงสุดของที่นี่ก็คือ เจ้าลิงอุรังอุตัง ที่นักท่องเที่ยวมักจะแห่เข้ามาชมความน่ารักของมันเป็นประจำ

ทะเลสาบโทบา (Lake Toba)

ทะเลสาบโทบา ตั้งอยู่บนเกาะสุมาตรา เป็นทะเลสาบที่เกิดในบริเวณปากปล่องภูเขาไฟ มีระยะทางยาวถึง ๑๐๐ กิโลเมตร และกว้าง ๓๐ กิโลเมตร โดยทะเลสาบโทบาเกิดจากการระเบิดของภูเขาไฟที่มีความแรงสูงมากระเบิด เมื่อประมาณ ๗๐,๐๐๐ ปีก่อน กล่าวได้ว่าเป็นปล่องภูเขาไฟที่ใหญ่ที่สุดในโลก ทำให้เกิดทะเลสาบสี่ฟากครามแห่งนี้ขึ้นมา ซึ่งนักท่องเที่ยวมักจะชอบมาว่ายน้ำเล่นกันที่ทะเลสาบแห่งนี้

มัสยิดอิสติกัลล (The Istiqlal Mosque)

มัสยิดแห่งนี้นับได้ว่าเป็นมัสยิดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยถูกสร้างขึ้นเมื่อปี ๑๙๗๕ ณ มัสยิดแห่งนี้มีห้องสวดมนต์รูปโดมอยู่ด้านบน และสามารถรองรับผู้คนที่เข้ามาได้ถึง ๑๒๐,๐๐๐ คน ซึ่งมีการตกแต่งแบบอนุรักษนิยม ภายในห้องสวดมนต์ทรงโดมขนาดยักษ์นั้นมีเสาขนาดใหญ่ถึง ๑๒ ต้นเป็นเสมือนฐานรองรับน้ำหนักของมัน มีประตูทางเข้า ๗ ทาง มีน้ำพุตั้งอยู่ที่ชั้นใต้ดิน มีห้องสวดมนต์หลักอีกห้องและลานขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณชั้นหนึ่ง

วัดพรัมบานัน (Prambanan Temple)

วัดพรัมบานัน หรือเป็นที่รู้จักสำหรับคนท้องถิ่นว่า โรโร จองกรัง (Roro Jonggrang) ถือว่าเป็น ๑ ในวัดฮินดูที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยที่จะมีแท่นบูชาหลัก ๓ ที่ ซึ่งอุทิศให้แก่

เทพเจ้าฮินดู ๓ องค์ ได้แก่ พระพรหม พระศิวะและ พระวิษณุ สำหรับผู้มาเยี่ยมชมและนักท่องเที่ยวทั้งหลายนั้นจะได้รับอนุญาตให้เข้าชมเป็นบางส่วนเท่านั้น เพราะบางส่วนได้รับความเสียหายจากในอดีต แต่ที่ไม่ควรพลาดเป็นอย่างยิ่ง คือการชมพระอาทิตย์ขึ้นบริเวณหลังวัดแห่งนี้ เวลาประมาณตี ๕ ที่เหมาะที่สุดในการชม

เกาะสุลาเวสี (Sulawesi)

ชื่อเดิมหรือชื่อที่เป็นที่เรียกกันส่วนใหญ่ของ เกาะสุลาเวสี นี้คือ "เกาะกล้วยไม้" เกาะแห่งนี้ตั้งอยู่ระหว่างเกาะบอร์เนียวและเกาะมาลูกู ชาวเมืองสุลาเวสีขึ้นชื่อลือชาในเรื่องความสามารถทางด้านงานศิลปะต่าง ๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา การทอผ้าและการเต้นรำ และเรื่องที่พวกเขาทำได้ยอดเยี่ยมมากคือ การทอผ้าที่ต้องอาศัยความประณีตมาก ทั้งหมดนี้คือเสน่ห์ที่ทำให้ใคร ๆ ต่างก็อยากไปสัมผัสเกาะสุลาเวสี

บทที่ ๕

การปกครองของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

การเมืองการปกครองของประเทศอาเซียน

ประเทศ	รูปแบบการเมืองการปกครอง
ราชอาณาจักรไทย	ระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์	ระบอบการปกครองแบบรัฐสภาที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้ง โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศและหัวหน้ารัฐบาล
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	ระบอบคอมมิวนิสต์ โดยมีประธานประเทศเป็นประมุขของประเทศ และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	ระบอบคอมมิวนิสต์ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล
ราชอาณาจักรกัมพูชา	ระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล
สหพันธรัฐมาเลเซีย	ระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งสุลต่านหรือผู้ปกครองรัฐจาก ๙ รัฐ ได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันดำรงตำแหน่งประมุขของประเทศองค์ละ ๕ ปี และมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล
เนการาบรูไนดารุสซาลาม หรือ บรูไน	ระบอบประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญ ไม่มีสภาที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน และมีสมเด็จพระราชาธิบดี ฮัจยี อัลซันนัล โบลเกียห์ มูอิซซัดดิน วัดเดาละห์ เป็นประมุข และยึดถือแนวทางการปกครองตามหลักศาสนาอิสลาม
สาธารณรัฐสิงคโปร์	ระบอบประชาธิปไตย แบบสาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	ระบอบประชาธิปไตย แบบประธานาธิบดี โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์	ระบอบประชาธิปไตย แบบสาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร

บทที่ ๖

๘ อาชีพหลักของประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (พ.ศ.๒๕๕๘) ที่จะถึงนี้เราจะมีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกิดขึ้นซึ่งอาเซียน (ASEAN) หรือ สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association for Southeast Asian Nations) ประกอบด้วยสมาชิก ๑๐ ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ได้รวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือเสริมสร้างให้ภูมิภาคมีสันติภาพ นำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อีกทั้งได้จัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจ (ASEAN Economic Community: AEC) เพื่อส่งเสริมให้เป็นตลาดและฐานผลิตเดียวที่มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนอย่างเสรี ทั้งนี้ได้กำหนดเป้าหมายให้ในปีที่มีลักษณะของการรวมกลุ่มประเทศเปลี่ยนเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้เกิดผลกระทบด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านแรงงาน จะมีการถ่ายเทแรงงานด้านฝีมือเพื่อให้สามารถทำงานในประเทศสมาชิกได้ง่ายขึ้นใน ๘ สาขาอาชีพ คือ

๑. วิศวกรรม
๒. การสำรวจ
๓. สถาปัตยกรรม
๔. แพทย์
๕. ทันตแพทย์
๖. พยาบาล
๗. บัญชี
๘. การบริการ/การท่องเที่ยว

อาชีพอิสระที่ได้มาตรฐานได้รับการรับรองสามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศแถบอาเซียนได้ทันที ไม่มีการปิดกั้น อาชีพที่ได้ตกลงไว้คือ แพทย์ พยาบาล บัญชี สถาปนิก วิศวกร โดยในตอนแรกมีการตกลงว่าภาษาที่ใช้ในประชาคมคือภาษาอังกฤษ ซึ่งนักเรียนควรตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก จะต้องเรียนให้เก่งจริง เมื่อเรียนจบปริญญาตรี ต้องใช้องค์ความรู้ที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ รู้ภาษาจีน รอบรู้ประวัติศาสตร์ และรู้เทคโนโลยีด้วย

ขณะนี้หลายประเทศที่รายได้เฉลี่ยต่ำกว่าไทย ดังนั้นจะมีแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานในเมืองไทยอย่างแน่นอน ช่วง ๕ ปีต่อจากนี้ไปอาจยังไม่มีผลกระทบทางลบมากนัก แต่นานไปก็น่าเป็นห่วงว่าคนไทยจะไม่มีการทำ หรือโดนแย่งงานจากแรงงานต่างชาติ

ใน ๔ - ๕ ปีข้างหน้า ๑๐ ประเทศก็จะเหมือน ๑๐ จังหวัด ในการเปิดเสรีทางการเงิน การค้า การบริการ แต่ข้อเท็จจริงการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือจะต้องมีกฎกติกาตามเงื่อนไขที่ตกลงกันในประเด็น ๗ สาขาวิชาชีพ ช่างสำรวจ สถาปนิก บัญชี แพทย์ หมอพื้น วิศวกร พยาบาล

เมื่อมีกฎแล้วต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของประเทศนั้น ๆ ด้วย เช่น วิศวกร จะไปทำงานที่ประเทศสิงคโปร์ ก็ต้องผ่านการสอบของสิงคโปร์ด้วย กลุ่มแรงงานระดับล่างยังไม่ตกลงเพราะเป็นเรื่องใหญ่ แต่อีกกลุ่มวิชาชีพหนึ่งคือ บุคลากรวิชาชีพทางการท่องเที่ยว กำลังอยู่ในขั้นตอนการตกลง มี ๙ ประเทศลงนามเรียบร้อยแล้ว แต่ไทยยังไม่ลงนามเพราะติดกรอบทางด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการทำข้อตกลงกับต่างประเทศต้องได้รับการยินยอมจากรัฐสภา แม้ยังไม่ลงนามก็มีการเตรียมความพร้อมไว้แล้ว ถ้าไม่ลงนามก็ไม่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้

อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องกล่าวถึงเรื่องของสมรรถนะ ความรู้ความสามารถ (Competency) ในการบริการ การทำงานกับเพื่อนร่วมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการปรับตัว ความเร็วในการทำงาน ความยืดหยุ่นในการทำงานเป็นหลัก แต่ต่อไปนี้จะทำงานตามหน้าที่ คนมีสมรรถนะคือคนที่ทำงานเร็ว เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาสม่ำเสมอ

พ่อแม่ผู้ปกครองควรสนใจในเรื่องนี้และปูแนวทางให้ลูกรัก อย่างถูกหลัก วางแผนชีวิตให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงที่ศิบคลานมาอย่างรวดเร็ว อย่างกระพริบตา อาจพลาดพลั้งสูญเสียงานสำคัญให้ชาวต่างชาติ และคนไทยเป็นได้เพียงมนุษย์เงินเดือนธรรมดาๆ ที่ไม่มีทักษะ ไม่มีสมรรถนะ และไม่มีประเทศไหนรับทำงานเลยก็ได้ ถามตัวเองว่าลูกหลานเราจะเป็นอันดับที่เท่าไรในตลาดประชาคมอาเซียน

แพทย์และพยาบาลก็เป็นอาชีพหนึ่งที่เป็นที่สนใจของอาเซียน แม้แต่ในประเทศไทยก็เป็นที่ต้องการมาก สถานประกอบการบางแห่งก็ขาดแคลน พยาบาลโรงงานอุตสาหกรรมเป็นอาชีพหนึ่งที่ขาดแคลน เพราะตามกฎหมายสถานประกอบการหรือโรงงานอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีพยาบาลประจำโรงงาน เช่น กรณี ลูกจ้าง ๒๐๐ - ๙๙๙ คน ต้องจ้างพยาบาลจำนวน ๑ คน ตลอด ๘ ชั่วโมง และเพิ่มทุก ๑,๐๐๐ ขึ้น ต่อพยาบาล ๑ คน เป็นต้น

บรรณานุกรม

ดร.กฤษณก สุขสถิตย์. **สังคม วัฒนธรรม ประชาคมอาเซียน 10 ชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แสงดาว.

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **การศึกษาเพื่อ**

อาเซียน : หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม (พิมพ์ครั้งที่ 1).

กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

_____. (2554). **ฉันและเธอเราคืออาเซียน** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร :

บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

_____. (2554). **การศึกษา : การสร้างประชาคมอาเซียน 2558**. กรุงเทพมหานคร :

บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน. [ออนไลน์]. วันที่สืบค้น 11 พฤศจิกายน 2555. จาก

http://www.bic.moe.go.th/th/index.php?option=com_content&view=article&id=๑๙๒&Itemid=๑๔๘

ประเทศไทย 10 ประเทศ. [ออนไลน์]. วันที่สืบค้น 18 ธันวาคม 2555. จาก

www.thai-aec.com

วัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน. [ออนไลน์]. วันที่สืบค้น 5 พฤศจิกายน 2555. จาก

www.thaigoodview.com/node/130795

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ 10 ประเทศอาเซียน. [ออนไลน์]. วันที่สืบค้น 15 ธันวาคม 2555. จาก

<http://thidakarn.blogspot.com>

8 อาชีพหลักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. [ออนไลน์]. วันที่สืบค้น 2 ธันวาคม 2555. จาก

web62.sskru.ac.th/aseansskru/maxsite/?name=news&file

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑.	นายวิทยา	คุณปลื้ม	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	ประธาน
๒.	รองศาสตราจารย์เชาวน์	มณีวงศ์	ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	รองประธาน คนที่ ๑
๓.	นายสุรสิทธิ์	นิธิวัฒน์รักษ์	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	รองประธาน คนที่ ๒
๔.	นายอัมพล	บุญชอบ	สมาชิกสภา อบจ. เขต อ. ศรีราชา	
			ประธานคณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๕.	นายยะยา	เซ็นสุรีย์	สมาชิกสภา อบจ. เขต อ. บางละมุง	
			คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๖.	นายกำชัย	ตั้งธรรมสถิตย์	สมาชิกสภา อบจ. เขต อ. สัตหีบ	
			คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๗.	นายบำเพ็ญ	โรจน์พัฒนากุล	สมาชิกสภา อบจ. เขต อ. บ้านบึง	
			คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๘.	นายชัยชนะ	อจาวรินทร์	สมาชิกสภา อบจ. เขต อ. เมืองชลบุรี	
			คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๙.	นางปราณี	แต่งแก้ว	สมาชิกสภา อบจ. เขต อ. สัตหีบ	
			คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๐.	นายเดชา	จันทร์เล็ก	สมาชิกสภา อบจ. เขต อ. ศรีราชา	
			เลขานุการคณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๑.	นายชุมพล	ชิตวิเศษ	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๑๒.	นายวันชัย	หงษ์สถิตย์	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๑๓.	นายบำรุง	สุวรรณโชติ	รก.ผอ. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๔.	ว่าที่ร้อยตรีปราสัย	สุขปิติ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๕.	นายสิราวิชญ์	สำนักสกุล	ผอ.สธ.ร.ร. อนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการ
๑๖.	นางขวัญใจ	เกตุดอม	รก.ผอ.สธ.ร.ร. ชุมชนวัดหนองค้อ	กรรมการ
๑๗.	นายสมนึก	ทองแก้ว	ผอ.สธ.ร.ร. ท่าข้ามพิทยาคม	กรรมการ
๑๘.	นางสาวชัตติยา	พันธุ์ทรัพย์สาร	ผอ.สธ.ร.ร. สวนป่าเขาชะอางค์	กรรมการ
๑๙.	นายสุพจน์	เทพบุตร	รก.ผอ.สธ.ร.ร. บ้านเขาชก (เบญจศิริราษฎร์วิทยาคาร)	กรรมการ
๒๐.	นายวิสูตร	ฉัตรเชิดชัย	ผอ.สธ.ร.ร. พลูตาหลวงวิทยา	กรรมการ
๒๑.	นางนิภา	บูรณกิจ	ผอ.สธ.ร.ร. บ้านคลองมือไทร (สว่างไสวราษฎร์บำรุง)	กรรมการ
๒๒.	นางณัฐมน	แนวคำ	ผอ.สธ.ร.ร. บ้านหนองใหญ่ (คุรุราษฎร์อุปลัมภ์)	กรรมการ
๒๓.	นายสัมพันธ์	ทวนเงิน	ผอ.สธ.ร.ร. วัดเขาเชิงเทียนเทพาราม	กรรมการ
๒๔.	นางพยอม	ศรีสุข	ผอ.สธ.ร.ร. วัดยุคลราษฎร์สามัคคี	กรรมการ
๒๕.	นายประพิศ	เกษรางกุล	ผอ.สธ.ร.ร. หัวถนนวิทยา	กรรมการ
๒๖.	นางนงนุช	พรชัยไชยวัฒน์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ	กรรมการและเลขานุการ

คณะผู้จัดทำด้านเนื้อหา

๑.	นางจรยาพันธุ์	สุขรังสีเสรี	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	ประธาน
๒.	นางสุณี	ศรีโกศล	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการ
๓.	นายบุญไชย	สิงห์มหาไชย	โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์	กรรมการ
๔.	นางมณฑา	วงศ์รัตน์	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการ
๕.	นางปญญา	ปรัชญาทิพากร	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการ
๖.	นางธัญวัลย์	จันทร์ชำเงิน	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการ
๗.	นางวัชรพร	ศิลปสมบูรณ์	โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ฯ	กรรมการ
๘.	นางมธุรดา	ตันเจริญ	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการ
๙.	นางสาวมยุเรศ	วรรณเกษม	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการ
๑๐.	นางสาวปรีชา	สนวิชัย	โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ฯ	กรรมการ
๑๑.	นางสาวนพมาศ	สุขอุดม	โรงเรียนวัดเขาเชิงเทียนเทพาราม	กรรมการ
๑๒.	นางนิสสรณ์	นิธิธัญญาไตรเดช	โรงเรียนวัดเขาเชิงเทียนเทพาราม	กรรมการ
๑๓.	นางอารมณ	ทองจู่ไร	โรงเรียนบ้านคลองมือไทรฯ	กรรมการ
๑๔.	นางสาวหทัยรัตน์	หาญแก้ว	โรงเรียนบ้านคลองมือไทรฯ	กรรมการ
๑๕.	นางสาวเอมอร	สายะเสวิ	โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ	กรรมการ
๑๖.	นางสาวเนตรดาว	วงศ์ศรีแก้ว	โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ	กรรมการ
๑๗.	นางสาวบุลภรณ์	อ่วมมงคล	โรงเรียนบ้านเขาชก	กรรมการ
๑๘.	นางบุศรินทร์	จันทร์มาลา	โรงเรียนท่าข้ามพิทยาคม	กรรมการ
๑๙.	นางสาวดวงฤดี	รัตโนภาส	โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ฯ	กรรมการ
๒๐.	นางสาวจันทนี	ส่งแสง	โรงเรียนบ้านเขาชก	กรรมการ
๒๑.	นางสาวเนาวลักษณ์	มุ่งดำเนินกิจ	โรงเรียนท่าข้ามพิทยาคม	กรรมการ
๒๒.	นางสาวสุธาสนี	เจริญตาม	โรงเรียนวัดยุคลราษฎร์สามัคคี	กรรมการ
๒๓.	นางสุนทรี	กิตติคุณ	โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี	กรรมการและเลขานุการ

คณะผู้จัดทำด้านรูปเล่มและจัดพิมพ์

๑.	นางนงนุช	พรชัยไชยวัฒน์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
๒.	นางสาววลัยนันท์	ทองดี	ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา